

Romanos

Ja ua ra carta bi 'yo'tra Pablo, ngue bi mɛnnba yø 'yɛc'ɛi Roma.

¹ Nūgä drá Pablo, rá mɛfigä rá Jesucristo. Nūna Oja bi 'yɛxqui ngue drá representantegä rá Jesucristo. Bi huannagagui Oja ngue ga mmambrá hoga 'da'yo hya.

² Ya mandønjam'mø tho bi 'yorpɥ ja rá Maca Libro yø pøngahya Oja ngue da 'yɛhra pa di nja ya yø hya n'youi na rá hoga 'da'yo hya.

³ Nūna rá hoga 'da'yo hya na, i mma hanja na ma Hmuɥ Jesucristo rá Ts'unt'ɥ Oja. I mma ngue bi nja'i, 'nɛ quehna rá mbom'meto rá dast'abi David.

⁴ Pɛ nu'a rá maca te rá Jesucristo, di nɛqui xanho ngue hinga ja'itho, porque bi bennate 'mø mi du. Janangue nts'editho di nɛqui ngue rá Ts'unt'ɥ Oja.

⁵ Rá Jesucristo bi 'yøtra mate bi 'dacra 'bɛfi ngue rá representantegui. I nneque ngue ndap'ɥ bi zä yø häi, ga xicä rá hoga 'da'yo hya yø ja'i, 'nɛ da 'yɛc'ɛi. Da 'yøtyø ja'i'a rá hya ga xifi. Co nūna rá hya na, yø ja'i da 'yɛspabi rá Jesucristo.

⁶ A nūya yø ja'i bi zon'na Oja ngue bi 'yɛc'ɛi rá Jesucristo, xquet'a nzon'naɥ Oja ngue gui 'yɛc'ɛihɥ rá Jesucristo ya.

⁷ Dadi zɛngua'ahɥ, ague gyø mmɛnguɥ Roma. Bi ma'ahɥ Oja, gue'a i zon'naɥ'a ngue gui sohɥ rá 'yɛ. Di nnegä ngue nūna Oja má Papáɥ co 'nɛhna má Hmuɥ Jesucristo di jap'ahɥ 'nɛ da hyut'a ni mmɥihɥ.

 8 A nu_yá, ngue dí εc'εi ra Jesucristo, ya da zä ga mmat'Oja. Nu'mø dí mmat'Oja, dadi ja mam_madi Oja conná ngue'ah_u. Porque dadi johya ngue nuna ni nt'εc'εih_u i ja, ya i hma ndap'u bi zä.

9 A nu_yä, dí hah_ma mm_ui ngue dí ørpabi rá 'bεfi Oja. Dí mmangä ra hoga 'da'yo hya ngue hanja rá Ts'unt'u Oja. Pe pa Oja ngue nu'mø dí mmat'Oja, zant'a dadi tet'ah_u p'u dí mmat'Oja.

10 Nu_yä, εmmεi dí äpra mate Oja xamhmatho ngue Oja da nu ha di japi ngue da zä ga mmagä p'u guí 'buh_mu.

11 Porque dí nne ga mmagä p'u ga ma nu'ah_u. Gue'a di zä ga o'ah_un'yü xanho hanja Oja'a, n'namh_ma ngue man'na gui hyah_u ra ts'edi.

12 Dí nnegä ngue nuna ma nt'εc'εih_u i ja, man'na ga nhyath_u ra ts'edi n'na ngu n'naj_u.

13 Ague ma zi cu'ah_u, dí nne guí pah_mu ngue ya xangu yø nnidi xtá sänni ga ma nu'ah_u. Pe asta guehya hingui sä ga mmap'u. Nu'a nna ne ga mmagä p'u, dí nne ga japä mi'da yø ja'i ngue da 'yεc'εi ra Jesucristo tengutho dí ørpabi yø ja'i 'bui ndap'u bi zä.

14 A nu_yä 'yo ma güenda ngue ga xihra hoga 'da'yo hya gätho yø ja'i. Ga xihra hya yø bas_ucua, ga xihra hya'u hingyø bas_ucua.

15 Janangue nu_yä, nu'u ni mmεnguh_u 'bup'u ja ra hnini Roma, janjuan_i ngue dí nne ga xicä ra hoga 'da'yo hya'u.

 16 Nu_yä h_indí pes'ma sä ngue ga mmangä na ra hoga 'da'yo hya. Porque nuna ra hya na, n'youi rá ts'edi Oja para ngue di nyan_i gätho yø ja'i da

'yɛc'ɛi rā hya. Hinga høndyø judío di nyanyø te, sinoque xquet'a 'nɛ'ɥ hingyø judío di nyanyø te 'mø da 'yɛc'ɛi rā hya.

17 Nunā rā hoga 'da'yo hya nā, ja timp'ɥ mā mm̄aiɥ ngue Oja di hojpa rá ts'oqui rā ja'i, hontho da 'yɛc'ɛi rā Jesucristo n'na. Nguna rā hya mm̄amp'ɥ ja rā Maca Libro ngue ɛna: “Nū to da 'yɛc'ɛi Oja, gue'a rā ja'i di hojpa bi rá ts'oqui'a 'nɛ di unna 'da'yo te rā ja'i”.

18 Ya dí nnuh̄ɥ ngue nuna Oja bí 'bɥ mahɛts'i, ra ndussutho rā castigo da japyø ja'i ngue yø ts'oc'ɛi. Porque nuya yø ja'i ya, nuna te rā nts'o øt'e, hĩndi japi da fahna rā hya majuani.

19 I jahma ha rá nja nguep'ɥ di fadi ngue 'bɥ Oja. Porque nuna Oja i udi hanja ngue 'bɥi.

20 A nuyá, nuna Oja na, hĩnjongui nnu nā, pɛ nū te bi hoqui, gā dí nnuh̄ɥ. Ja di nɛqui p'ɥ ngue 'bɥ Oja. Mĩ zā mĩ nja rā ximh̄ai, ya bi nɛqui ngue 'bɥ Oja, 'nɛ ja rá ts'ɛdi para zantho. Ya hĩngui sãp'ɥ da 'yɛnyø ja'i ngue hĩngui paði ngue 'bɥ Oja.

21 Madague'a pahyø ja'i ngue 'bɥ Oja, pɛ hĩngui ɛspi ngue da 'yɛmbi gue'a Oja'a. Nĩ xĩndi ja mamadi. Nū'a te gãma hya ngue yø hyasɛ yø ja'i, gā hĩnte di muui. Gue'a corpa bi yø n'yomfɛni'a.

22 Yø ja'i ɛna ngue ja yø mfadi, pɛ nū te øt'e, gue'a gui nɛqui ngue hĩnte paði.

23 Porque yø ja'i hĩngui ɛspabi nā Oja maguesɛ hĩnjam'mø da dū. Guego ɛspabi'ɥ yø dahmu ja yø hmi tengutho rā ja'i nuna da thotho. Bi hocyø dahmu ngue yø ts'int's'ɥ, bi hocyø dahmu ngue yø

c'εya, bi hocyø dahmu ngue yø zu'ε ja goho yø gua, embi ngue gue'ε Oja'ε.

24 Ngue nguna bi 'yøtyø ja'i, nuna Oja ya bi hyep'ε, bi unna 'yu yø ja'i ngue da 'yøt'a te ra nts'o so yø mmui. A nu yø ja'i p'aya, ra 'be'isätho te di n'yørpe n'na ngu n'na.

25 Guehya yø ja'i himbi ne da 'yεc'ei na ra hya majuanj para ngue da badi hanja Oja. Sinoque nu'a ra fehni, gue'a εc'ei'a. Pe yø ja'i hingui thanne Oja, nuna bi hoqui te gäma cosa i ja. Sinoque gue'ε yø cosa bi hoc'a Oja thanne yø ja'i. 'Nε gue'ε nnu mansu'ε. Conque nuna majuanj ngue Oja p'aya, hønt'a ni 'yup'ε ngue da ma nthanne para zantho'a. Da ngut'atho.

26 Janangue nuna Oja, di unna 'yu yø ja'i ngue da 'yøt'a te yø 'be'isä ga 'yo. Nu yø xisu hingui nne di nthati ngue di m'mahyø ndø, sinoque yø mmixisuui'ε di n'uni ngue di 'berpabi yø sä.

27 Xquet'a njarbatho yø n'yohε p'aya, hingui nne ngue di nthati ngue di m'mahyø xisu. Sinoque di n'uni ngue yø mm'in'yohεui di 'berpabi yø sä. Pe nu'a ra nts'o ga 'yo ya yø ja'i ya, ya ja rá njut'i'a te øt'e, ngue gä ra m'medi ga 'yo.

28 A nu yø ja'i hingui nne da badi hanja Oja, janangue nuna Oja bi hyep'ε, bi unna 'yu yø ja'i da 'yøt'a te ra nts'o so yø mmui ngue hinni 'yup'ε da 'yøt'e.

29 Ya xa bennba yø mmui yø ja'i'a ra nts'o ga 'yo. A nu yø ja'i, yø 'yots'om'mäi, yø ts'oc'ei, man'na ni netho ngue di xandj te pets'i, yø zεya, yø hyote, yø nequisui, yø hyäte, yø mambethanj.

30 En'a häi yø mmic'eiui p'ε ha ya. 'Nε nnu man'ε Oja, hincjongui su, yø dennate, di 'yεts'i ha ya, honi

ha di zä da 'yøtrə nts'o. Hingui εc'ei rá papá ogue rá mamá 'mø nzofó.

³¹ Ma 'bēdi yø mm̄ai. Nu te mma ngue da 'yøt'e, hingui øt'e. Hin'y_u yø yemm̄ai, 'nε h̄indi punnbabi yø mm̄ic'eiui. Hin'y_u yø huεcate.

³² Nuya yø ja'i øtya yø hya ja ua, padi xanho ngue mman'Oja ngue da japrə castigo ya yø ja'i øtra ts'oqui. Pε yø ja'i εnə man'na di sigue ni 'yøtho rə ts'oqui. Nu'mø nnu ngue xants'o te øtyø mm̄ic'eiui, astə di johya.

2

¹ Nu to gä haspa rə güenda te gä 'yo rá mm̄ic'eiui, εmbi ngue da ma rə castigo ngue rə ts'oqui øt'e, pε nuna rə ja'i haxra güenda, guehna di jase p'ə da ma rə castigo nə, porque xquet'a ja rá ts'oqui.

² Dí pahm̄a njuani ngue nuna Oja, go ni 'yup'ə da hyaspa rə güenda'a te gä rə nts'o øtyø ja'i nə.

³ Nu to gätho mma ngue da ma rə castigo rá mm̄ic'eiui ngue xants'o te øt'e, 'nε xquet'a njase p'ə ngue xants'o te øt'e, xquet'a 'nεhya h̄indi mpommi rə castigo ya.

⁴ ¿Ua h̄indi unna güenda nə rə ja'i nə, ngue hanja ngue nuna Oja, h̄inga 'bexque'a di japrə castigo rə ja'i 'mø xants'o te øt'e? Rə ja'i i jonnbabi rá mate Oja, porque Oja i tø'mrə ja'i ngue da hyep'ə rə nts'o gä 'yo.

⁵ Nu rə ja'i xandønnaxi rá mm̄ai ngue hingui nne da hyep'ə rə nts'o gä 'yo, pε nu'mø rə pa dan̄i hyaxra güenda Oja, man'na xangu rə castigo da thohnə rə ja'i njap'ə.

6 Nuna Oja, nu te xa 'yøt'e n'na ngu n'na yø ja'i, gue'a ra njut'i di t'un'na.

7 Nuna Oja, ra 'da'yo te di unni te'o ya ga 'b'a' ngue høndra nho øt'e, i honnbi ngue ha di hnu manho Oja 'nε di ja ndummæi ngue honi ha di yarbæ di manda Oja para zantho.

8 Pε Oja, da japa castigo ya yø ja'i fεstho ra hya 'nε hingui nne da 'yεc'ei na ra hya majuanj, sinoque gue'a te xants'o ga 'yo.

9 Ra ndø dummæi da thogui te'o gætho xants'o te ga 'yo. Hinga høndyø judío, sinoque 'nε'u hingyø judío mathoguitho ra n'u da zä.

10 Pε nu'u yø ja'i ngue gæ ra nho ga 'yo, gæ ra nho di t'unni. Oja da 'yøt'e ngue da hnu mansu 'nε da hyurpa yø mmæi. Hinga høndyø judío, sinoque xquet'a 'nε'u hingyø judío di nthæui ra nho.

11 Porque nuna Oja, n'na ngu n'na yø ja'i da hyaspabi xandønho ra güenda.

12 A nuyá, gætho yø ja'i, gæ ja yø ts'oqui. Pε nuna Oja da hyaspabi ra güenda. A nu yø ja'i ngue hingui pa'a ra ley ga 'yo yø judío, xquet'a da thaspa ra güenda co nu'a te ra hya padi. Pε nu yø ja'i padi te mmamp'u ja ra ley ga 'yo yø judío, da thaspabi ra güenda co nu'a te ra hya nt'ot'i p'u ja ra ley.

13 Porque Oja hñdi nu manho yø ja'i'a ngue høntho da badi te mmamp'u ja rá ley Oja. Nu'u yø ja'i nnu manho Oja, gue'u yø ja'i da 'yøt'a te ra nho mmamp'u ja rá ley Oja'u.

14 A nuyá, madague'a 'bæhyø ja'i ngue hñjam'mø xa 'yøde te ra hya nt'ot'i p'u ja ra ley ga 'yo yø judío, pε xquet'a ya pase'a te ra nho di manda Oja ngue da n'yo. Porque pæε p'u ja yø

n'yomfɛni'a te ra nho i jatho ngue da 'yøt'e. Ya xquet'a di nthɛdui'a te ra nho mmamp'u ja rá ley Oja.

15 Nu'a te ga 'yo, gue'a gui nɛqui'a ngue pap'u ja yø n'yomfɛni'a te ra nho mmamp'u ja ra ley nuna ja ngue da 'yøt'e. I pahyø ja'i ngue'mø xanho te øt'e, ogue hingui ho te øt'e.

16 Nu te gäma hya mbɛmp'u ja yø mmäi yø ja'i, nuna Oja, da 'yɛhra pa da penhna Jesucristo ngue da hyaspa ra güenda yø ja'i te gäma hya mbɛni. Guehna ra hya di mmangä naya mɛnte ngue dadi 'yongä ra hoga 'da'yo hya.

17 Nu'u yø judío, di nne ga xi'ahua te ra hya ja ngue da thogui. Guehya padi xanho te mmamp'u ja ra ley bi 'yotra Moisés. 'Nɛ di 'yɛts'i ngue padi xanho hanja Oja.

18 Yø judío padi xanho hanja'a te rá pähä Oja, porque nuna ra ley i ca, guehna xännbabi na ndana gue'a ra nho i jatho ngue da 'yøt'e.

19 I ɛna ngue yø mbadi xandønho, da zä da xännbabi yø ja'i ɛntho yø xädä ngue 'yo 'bɛxui.

20 I ɛna ngue padi xandønho ha di japra hya da xännbabi'u yø ja'i hinte padi. I ɛna ngue padi xandønho ha di japra hya di opan'yu'u yø ja'i hingui padi hanja ra hya. Porque nup'u ja ra ley, i ɛna ngue gä ja bi jɛjp'u'a ra hya majuaní ngue xännbabi yø ja'i.

21 Pɛ xi'mø ɛna ngue majuaní'a te ra hya xännbabi mi'da yø ja'i, ¿hanja'mø ngue hingui øt'a te ra hya xännbate 'mø? I ɛmbi ngue hingui ho di mpɛ yø ja'i, ¿hanja'mø ngue go i mpɛɛ?

22 I ɛmbi ngue hingui ho di n'yots'om'mäi yø

ja'i, 'nε go 'yots'om'mäise. I εna ngue hingūi nnu manho yø dahmu, pε nuya p'uya, guehya pεε'a ra mεnyu di mpeti p'ua ja ra nija ya.

²³ Di 'yεts'i ngue εna padi xandønh'o'a te ra hya mmamp'ua ja ra ley. Pε nuyá, guehya hingūi øtya yø hya mmamp'ua ja ra ley ya, go guehya yø ts'oqui ya nguep'ua hingūi nnu mansu Oja yø ja'i.

²⁴ I nt'ot'i p'ua ja ra Maca Libro ngue εna: “Go ni ts'oquihua p'ua nnømman'ua Oja ya yø ja'i hingūyø judío”, i εnna hya.

²⁵ Nu ra ja'i bi mi ngue ra judío, ya xanho ngue'mø øt'e te gäma hya mmamp'ua ja ra ley ga 'yo yø mmijudíoui. Pε nu'mø hingūi øt'e te gäma hya mmamp'ua ja ra ley, ya hinte di muui, madague'a bi mi ngue ra judío.

²⁶ A nu ra ja'i hinga judío, 'nε da 'yøt'e te mmamp'ua ja ra ley ga 'yo yø judío, ya rá ja'i Oja. Ya cohi tengutho 'mø dra judío.

²⁷ Nu ra ja'i ngue hinga judío pε øt'e te mmamp'ua ja ra ley, ya di nεqui xanho ngue ja rá ts'oqui ra judío. Porque ja ha nt'ot'i ra ley i ca, 'nε hingūi øt'e te mmamp'ua ja ra ley i ca.

²⁸ I t'εmbi ngue ra judío, gue'a rá ja'i Oja'a. Pε himma juani ngue rá ja'i Oja ra ja'i nu'a høntho bi mi ngue rá basi ra judío, oque n'youi ra hmεpya rá do'yo tengutho yø judío ngue n'youi ra circun-cisión.

²⁹ A nu'a majuanj ngue rá ja'i Oja, gue'a ra ja'i hahrá mmui ngue hεp'ua ra nts'o'a. Guehna ra ja'i nnu manho Oja na p'uya, madague'a ngue hingo nnu manho yø ja'i.

3

¹ Pε nuna ra hya dí mmangä, hindí mmangä ngue hinte di muui te bi 'yøt'Oja ngue bi huanhyø judío 'nε bi manda bi njapra hmεpya ngue ra circuncisión.

² Porque xangu ha rá nja ra hya. Porque gue'ε yø judío, ma datho ngue bi fätrá hya Oja.

³ A nuyá, nu 'da'ε yø judío ya, ya bi hyεp'ε Oja. Pε, ζua rángue bi hyεp'ε Oja'ε, ua go 'nε'a Oja da hyεp'ε'a rá hya bi ma ngue da 'yøt'e'?

⁴ Nu'a, hin'na'a. Madague'a gä yø fehni yø ja'i, pε nuna Oja hinjam'mø di fehni na. Nguna ra hya nt'ot'i p'ε ja ra Maca Libro, i εna: “Nu'i ma Oja'i, di nεqui ngue nu'a te ra hya guí mma, gä xanho. Hinjonni ja'i da bøni da 'yεmbi ngue hinga gue'a ra hya guí mma”, i εna.

⁵ Pε xi'mø ngue gue'a ra nts'o dí øthε, ja di nεqui p'ε ngue tate xandønho Oja, ζdana ja ngue ga mmamhmε ya 'mø? ζUa da zä ga εmhmε ngue ya hinní 'yup'ε te da 'yørcāhε Oja ngue da jacjε ra castigo 'mø? Porque gue'a yø hya yø ja'i'a.

⁶ Nu'a ra hya'a, hinda zä ngue gue'a ga mmamhmε'a. Porque nu'mø ya hinní 'yup'ε te ørcāhε Oja, ζha di zä da hyaspabi ra güenda yø ja'i 'b'ε'a nximhäi 'mø?

⁷ Pε xi'mø mmanā fehni n'na, ja di nεqui p'ε ngue nuna Oja i tate xandønho rá hya, porque hinjam'mø di fehni Oja, ζua sä ga εmhmε ngue ya hinní 'yup'ε da hāscā ra güenda ma ts'oquihε na Oja 'mø?

⁸ Ya sätho ngue man'na xants'o te ga øthε 'mø, n'namhmā ngue da zä ga mamhmε ngue dí honnbahε ha di nεqui ngue xandønho Oja. Nuna

ra hya naya, i 'bu i'da yø ja'i di yajpagui ngue engui
 ngue ngu'a ra hya di xännbate. Pe himma juani
 ngue xants'o te di xännbate. Nuya yø ja'i mman'a
 ra hya'a, guehya yø ja'i ni 'yup'u da ma ra castigo
 ya.

 9 Xi ya 'mø, çua man'na tate xanho'u yø judío
 ngue gätho mi'da yø ja'i ya 'mø? Nu'a ra hya'a,
 hinda zä'a. Porque ya di mmangä ngue ngu'u yø
 judío, ngu'u hingyø judío, Gä ja yø ts'oqui.

10 Nup'u ja ra Maca Libro nt'ot'i p'u ra hya ngue
 ena: “Hinjonnj ja'i di pøni ngue xtanho te ga 'yo, ni
 xinga n'na nc'ei.

11 Hijnonnj ja'i di pøni ngue di tini hanja ra hya.
 Ni xinga n'na nc'ei di pøni ngue da hyon'Oja.

12 Gätho yø ja'i ya xa hyep'u Oja. Porque xøgue Gä
 ra m'medi ga 'yo. Hingongui pøni ngue xtanho te
 øt'e, ni xinga n'na nc'ei.

13 Nu'mø bi nya yø ja'i, tengutho 'mø bi ma
 nts'ots'i p'u o ra ánima, njapu ga nts'o ra hya pønna
 ne. Gä ra fehni ga ya. Ra ndate n'youi yø hya pønna
 ne ra ja'i, tengutho ra pozu 'mø bi za ra ja'i n'youi
 ra ndate p'u ha sa.

14 Høndra ts'ate ga ya, hijnjam'mø di ya manho.

15 Høndra nthote nne.

16 Nup'u ha ni ma, Gä ra nts'onj ørpa yø ja'i.

17 Nu'a da japi ngue hinda nsahyø ja'i, hingui
 padi ha rá nja'a ra hya'a.

18 Ni xinga gue'a di so yø mmui ngue da nu
 mansu Oja”.

19 Nguna ra hya nt'ot'i p'u ja rá ley Oja. Janangue
 nuyá, hingui sä ngue to da 'yena ngue hin'yu rá
 ts'oqui. Porque nu'a te ra hya mmanna ley, i

mman'a te ga 'yo yø ja'i ca'a ra ley'a. Guehna ra hya mman'Oja na ngue gätho yø ja'i 'ba'a nximhäi, Gä ja yø ts'oqui.

²⁰ Nu'a te Gä ra nho di manda ra ley ga 'yo yø judío, h̄injongui p̄oni ngue di øt'e. Janangue nuyá, nu to ɛna ngue ga 'yo'a te di manda ra ley, p̄e h̄inga gue'a di nyanná te'a. Porque Oja bi unna ley para ngue ga pahm̄a ngue ja mā ts'oquih̄a.

²¹ A nuyá, ra hoga 'da'yo hya i mma ha rá nja ra hya ngue di hoga mā ts'oquih̄a Oja. Ya di n̄equi ngue bi hogatho mā ts'oquih̄a Oja, h̄inga gue'a ra ley ga 'yo yø judío i nhohm̄a ts'oquih̄a. Nup'̄a ja ra ley, nu'̄a yø p̄ongahya Oja bi 'bet'o ra hya ngue da zōnna pa da yan̄j̄a Oja.

²² Nuna Oja, di hoga mā ts'oquih̄a 'mø ga ɛc'̄eīh̄a ngue ya bi yan̄j̄a ra Jesucristo. Hønt'o bi zā mā ja'i da 'yɛc'̄eī, di hojpabi rá ts'oqui. Porque gätho yø ja'i, mahyonitho ngue guehna Oja di hojpabi yø ts'oqui.

²³ Porque gätho yø ja'i, Gä ja yø ts'oqui. H̄injongui p̄oni ngue di øt'a te ra nho i nne Oja ngue da 'yøtyø ja'i.

²⁴ Nuna Oja, ra matetho bi 'yøt'e ngue bi hoga mā ts'oquih̄a. Porque ra Jesucristo gue'a bi gurcā mā ts'oquih̄a'a.

²⁵ Nuna Oja, bá penhna Cristo para ngue yø hmi yø dä yø ja'i p'̄a da tho. Bi du ngue di hojpa yø ts'oqui gätho yø ja'i da 'yɛc'̄eī. Nu'mø mi du ra Cristo, ya bi n̄equi hanja ra hya ngue ya bi nhohyø ts'oqui yø ja'i. Nu'mø yø pa xa thogui, xa nzerpa yø ja'i na Oja, h̄imb̄i menhna castigo ngue yø ts'oqui xa 'yøt'a m'met'o.

26 Pε nuyá ngue ya bi dū rā Cristo, ya dī nεqui ngue njūt'ī gātho yø ts'oqui yø ja'ī. A nuyá, ya dī haxhε njuani ngue Oja, njuantho rā ts'ut'abi øt'e, nū te'o gātho εc'εī rā Jesucristo, gue'ε di hojpa yø ts'oqui'ε.

27 Xi ya, ¿hapε dī nεqui yø hya'ε di 'yεts'ī, εna ngue ja tema nho bi 'yøt'e ngue ī nhohyø ts'oqui ya? Ya hīnha dī nεqui'a ya. Porque nu'a ī nyanma tehε, hīnga gue'a ngue gā øthε'a te mmamp'ε ja rā ley'a. Sinoque nu'a ī nyanma tehε, gue'a ma nt'εc'εihε ja'a.

28 A nuyá, ya dī nnuhε ngue nu'a ī nhohma ts'oquihε, hīnga gue'a ngue gā øthε'ε yø hya mmamp'ε ja rā ley gā 'yo yø judío'a. Nu'a dī nhohra ts'oqui, gue'a ngue da t'εc'εī rā Jesucristo'a.

29 Xi Oja, ¿ua εn'a ngue hønt'ε yø judío yø Oja'a? ¿Uangui mman'Oja ngue 'nε'ε hīngyø judío yø ja'ī Oja? Majuani ngue xquet'a 'nε'ε.

30 Porque nuna Oja, 'dasε nā. 'Nε guehna di hojpi gātho yø ja'ī da 'yεc'εī rā Jesucristo nā, ngu yø judío, ngu'ε hīngyø judío, gā di hojpi.

31 Xi ya, ngue ja mā nt'εc'εihε, ¿ua da zā gā εmhmε ngue ya hīnga øthε'a te rā nho mmamp'ε ja rā ley ya'mø? 'Yo gui mman'a tengu'a. Hante gue man'na gue'a di zāp'ε gā øthε'a te mmamp'ε ja rā ley'a.

4

1 Xi mā mboxitahε rā Abraham, ¿te 'bε'a bi 'yøt'e ngue Oja bi hojpa'bi yø ts'oqui?

² Nu'mø ngue ra Abraham ja tema nho bi 'yøt'e janangue Oja bi hojpabi yø ts'oqui, ya säp'ua da 'yεna di 'yεx'mø. Pe pa Oja ngue hingui sä di 'yεts'i.

³ I mmamp'ua ja ra Maca Libro ha bi nja ngue Oja bi hojpabi ra Abraham ngue εna: “Ra Abraham bi 'yεc'ei ngue di nja'a te ra hya xi xi Oja. Nu'a i 'yεc'ei p'uya, Oja bi hojpabi”, i εna.

⁴ A nuyá, nu'mø ngue to øt'a n'na ra 'befi, nu'a ra nzäbi ma t'unni, ya hingra matetho t'ørpe ngue'a te ma t'unni, sinoque thupi.

⁵ Pe Oja hingui εnjua ngue ja tema 'befi ga øthu ngue di hoga ma ts'oquihua. Porque Oja, ra matetho bi 'yøt'e ngue bi hoga ma ts'oquihua. A nuyá, høntho ga εc'eihua ngue Oja di nja'a te bi ma.

⁶ Ra David bi ma ngue ra mmenthī di nthēui yø ja'i nu'ua di hojpabi Oja, madague'a hingui øt'e gätho'a te ra nho ja ngue da 'yøt'e.

⁷ Bi 'yεna: “Ya ra mmenthī bi nthēui yø ja'i, nu'ua di punnbabi Oja. Ya hinda japra castigo ngue yø ts'oqui xa 'yøt'e.

⁸ Ya ra mmenthītho bi nthēui yø ja'i nu'ua ja yø ts'oqui 'nε di hojpatho Oja yø ts'oqui”, i εna.

⁹ Xina ra mmenthī na, ¿ua høndyø judío mmeɣpya yø do'yo di nthēui na ra hya na? Nu'a, hin'na'a. Sinoque 'nε'ua yø ja'i hinga mhmeɣpya yø do'yo di nthēui na ra mmenthī na. Porque dí xi'ahua ngue ra Abraham bi 'yεc'ei ngue di nja'a te ra hya bi xi Oja. Nu'a i 'yεc'ei p'uya, gue'a i hojpabi Oja'a.

¹⁰ Xi'mø mi ma mahojpi ra Abraham, ¿ua ya mhmeɣpya, ua gue tobe himmani hmeɣpya 'mø mi ma mahojpi? Nuná, bi ma mahojpi hante ngue da hmeɣpya.

11 M'mεfa p'uya, ra Abraham bi njapra hμεpya ngue ra circuncisión, gue'a bi nopa hμεpya Oja ngue ya bi hojpi ngue bi 'yεc'εi. Janangue nuyá, guehna ra Abraham i nnopa papá to gátho ja yø nt'εc'εi ya. Madague'a hinguí n'youi ra hμεpya ngue ra circuncisión, pe Oja di hojpi.

12 Xquet'a ra Abraham guehna bi nopa papá'ε to gá bi njapra hμεpya ngue ra circuncisión. Pe hinga hontho bi nopa papá ngue n'youi ra hμεpya, sinoque bi nopa papá ngue bi dennbabi rá nt'εc'εi bi nja ra Abraham hante ngue da hμεpya.

13 Nuná Oja, bi yarpabi n'na ra hya ra Abraham ngue nu'ε yø mbom'mεto, di t'unna häi da gohmi gá rá nguñi nximhäi. Pe hingue i t'unna häi da gohmi ngue da t'εmbi bi 'yøt'e gátho'a te mmamp'ε ja ra ley. Nu'a, hin'na'a. Sinoque bi 'yεc'εi ngue Oja bi hojpi yø ts'oqui, janangue bi t'un'na ra häi da gohmi.

14 Nu'mø di t'εnjε ngue jatho ga øthε te gá mmamp'ε ja ra ley, ja di n'nacjε'a te ra hya di yat'a Oja, ya hinte ni bontho ma nt'εc'εihε 'mø. Xi mmangu'a ra hya di yat'a Oja p'uya, xquet'a hinte ni bontho 'mø, porque gá ja yø ts'oqui yø ja'i.

15 'Nε nu'a ra ley, ra castigotho n'youi'a. Nup'ε hapε fadi temá hya mmanna ley, ya pahyø ja'i ngue ja yø ts'oqui, porque hinguí øt'e te mmamp'ε ja ra ley.

16 Nuná ra hya di yat'a Oja, i mma ngue gue'ε yø ja'i da 'yεc'εi, di japi. Ya di nεqui p'uya ngue Oja ra matetho bi 'yøt'e ngue di japi to da 'yεc'εi. Hinguí mman'Oja ngue da hont'ε to da 'yøt'e te

mmamp'u ja ra ley di japi. Porque ra ja'i ja rá nt'εc'εi tengutho rá nt'εc'εi bi nja ra Abraham, ya guehna ra Abraham i nnøpe ngue rá papá ra 'yεc'εi.

17 Guehna i nne da manna hya bi xi Oja ra Abraham ngue bi 'yεmbi: “Ague Abraham, ga øt'ä ngue guí cohi grá papá ya. Porque xangu ni basi di nxandi gä rá nguñi nximhäi”, bi yεmbi. Nunā ra Abraham bi 'yεc'εi te bi man'Oja, porque Oja i sä da 'yøt'e ngue di bεnnate'u to ya xa ndu. Ximmj sä da 'yøt'e ngue di m'mu'u yø basi tobe hingui 'bui.

18 Ra Abraham bi xi Oja ngue di m'mährá basi, nunā rá basi di m'mui, di nxandi ndap'u bi zä gä ra ximhäi. 'Nε hingui sä di 'bede hangu ga ngu. Ra Abraham himbi badi ha di zä di nja na ra hya na, pε nu'a te ra hya bi xi Oja, bi 'yεc'εi ngue di nja.

19 Ra Abraham rá nεgui ya mmεmj 'bu'a n'na ciento nεya. Ra Sara p'uya, xquet'a ya ra bødac'εi. Ya xi thohyø pa p'u xtí m'mährá basi. Pε ra Abraham himbi 'behrá nt'εc'εi bi nja.

20 Hinjam'mø bi nyobεni. Sinoque n'nat'a bi bεni ngue di nja'a te ra hya xi xi Oja. Bi hya ra ts'εdi εc'εitho ngue di m'mährá basi xi xi Oja ngue di m'mui. Janangue εspatho Oja.

21 Nunā ra Abraham ya man'natho di segura p'uya ngue Oja i ja rá ts'εdi da 'yøt'a te gäma hya di yat'i ngue di nja.

22 Nunā rá nt'εc'εi bi nja ra Abraham, guehna i hojpabi Oja yø ts'oqui mī ja na.

23 Nu'mø mī ma nt'ot'i ra hya ngue ya bi ma mahojpi ra Abraham, hin'i ma nt'ot'i na ra hya na ngue høntho da hnu manho ra Abraham.

24 Sinoque bi ma nt'ot'i na ra hya na, ja ga pahmu

p'ɥ ngue Oja xquet'a di hogahɥ 'mø ga ɛc'ɛihɥ na Oja bi 'yøt'e ngue bi bɛnnate ma Hmuɥ Jesucristo 'mø mi du.

²⁵ Nuna ra Jesús, bi n'uni bi tho ngue bi gurca ma ts'oquihɥ. M'mefa p'ɥya, bi bɛnnate. A nuyá, gue'a i hogahɥ Oja'a ya.

5

¹ Ya bi nhohma ts'oquihɥ ngue dá ɛc'ɛihɥ na ma Hmuɥ Jesucristo. Conná nguehra Jesucristo ya dá nhojpaɥ Oja.

² Ya dá tinnbahɥ rá mate Oja ngue dá ɛc'ɛihɥ ra Jesucristo. 'Nɛ dadi johyahɥ ngue bá ɛp'ɥ ra pa ga nnuɥ'a ra nho di un'Oja.

³ Pɛ hinga høndra nho di un'Oja gdá johyahɥ ya, sinoque 'nɛ'mø dí sähɥ ra n'ɥ jatho ga johyahɥ. Porque nu'mø sä ra n'ɥ n'na, ja fap'ɥ ngue seti hangu ra n'ɥ sä ra ja'i.

⁴ Nu'mø dí seti hangu ra n'ɥ dí thohmɥ, ya nnu manhojɥ Oja 'mø. A nu'mø ya nnu manhojɥ Oja p'ɥya, ya dí pahmɥ ngue bá ɛp'ɥ ra pa ga nnuɥ'a ra nho di uni.

⁵ Nuna ra nho ja ngue di n'nacjɥ, hinga fɛhnitho na. Porque ya bá 'benngahɥ ra Espíritu Santo ga n'yohɥ, gue'a xoga ma mmuihɥ ha gdá pahmɥ ngue majuaní di macjɥ Oja'a.

⁶ A nujɥ, hinda zä ngue ga honsɛ ha di nyamma tehɥ. Pɛ bi zonna pa bi nja'a te bá sän'Oja, ngue ra Cristo bi du conná nguehma ts'oquihɥ.

⁷ Conque nujɥ, hinjonni ja'i di pøni da 'yenná te da tho conná nguehrá mmic'ɛiui, madague'a ra

hoja'i'a ja ngue da tho. Pɛ rá nzɛgui 'bɛi te'o da 'yenná te da tho conná ngue'a ra ndø hoja'i.

⁸ A nuyá, di nɛqui xanho ngue di macjɥ Oja, porque ra Cristo bi du conná nguəcjɥ, conque ja ma ts'oquihɥ.

⁹ Ra Cristo ya bi du ngue bi hoga ma ts'oquihɥ. Janangue nuyá, man'natho dí haxhɥ njuani ngue ya bi yanjɥ p'ɥ ja ra castigo di nja'mø rá nzɛgui.

¹⁰ Conná guעהma ts'oquihɥ, mama nsuihɥ Oja. Pɛ bi 'yøt'Oja ngue da nhojpahɥ conná ngue'a i du rá Ts'unt'ɥ. A nuyá, ya dadi n'amigoɥ Oja ya. Ya man'natho dí haxhɥ njuani ngue hingui encjɥ ra Cristo, sinoque 'bɛi ngue da yanjɥ p'ɥ ja ra castigo.

¹¹ Pɛ hinga høntho ga johyahɥ ngue ya bi yanjɥ p'ɥ ja ra castigo, sinoque ma datho dadi johyahɥ ngue ya dá nhojpahɥ Oja conná guעהna ma Hmɥɥ Jesucristo.

¹² Nua ja ra ximhai, n'na nc'eitho rá mædi bi 'yøtra ts'oqui. Ja bá fɥp'ɥ ra ndate p'ɥya ngue'a ra ts'oqui bi nja. Janangue nuyá, nu gätho yø ja'i 'bɛi, gä i tu porque gä øtra ts'oqui.

¹³ Nu yø ja'i bi m'mæi hante ngue da fahra ley bi 'yøtra Moisés, gä bi 'yøtra ts'oqui. Nu'ɥ yø ja'i'ɥ, hingui sä da 'yɛna ngue hingui padi ndana'a ra nho ja ngue da 'yøt'e.

¹⁴ Di nɛqui ngue ra ts'oqui bi 'yøtyø ja'i, porque gä bi du. Rá mæditho ra Adán bi 'yøtra ts'oqui, m'mefa p'ɥya gätho mi'da yø ja'i bi 'yøtra ts'oqui, madague'a ngue hinga 'da'iguui ra ts'oqui bi 'yøtra Adán.

Nu'a te ra ts'oqui bi 'yøtra Adán, gue'a bi ts'oni gátho yø ja'i'a. Pε m'mefa bi m'mahra Cristo, guehna bi 'yørpabi ra nho yø ja'i na.

15 Ja uana te bi nja ngue ra Adán bi 'yøtra ts'oqui, ximmi ja uana te bi nja ngue'a rá mate Oja bi 'dacj. A nuna ra Adán, mi zä mi 'yøtra ts'oqui, xandøngu yø ja'i bi tocabi ngue bi du. Pε nuna ra Jesucristo guehna bá hannbabi rá mate Oja, 'nε xandøngu yø ja'i bi tocabi ngue di nyani. Man'na ja ts'editho te bi 'yøtra Jesucristo ngue ra Adán.

16 Nu'mø mi maadi bi nja ra ts'oqui, bi man'Oja ngue nu'a ra ts'oqui, di nja ra njut'i ngue ra castigo. Pε nu'mø ya mandøngu dyø ja'i øtra ts'oqui, nuna Oja bi ma ngue da 'yøtra mate di nhojpathoui yø ja'i ja yø ts'oqui.

17 Co nuna n'na nc'ei bi 'yøtra ts'oqui, m'mefa p'aya, gátho yø ja'i ja ngue da tho ra ndate. Pε nu to gä di nthεui rá mate Oja ngue di punnba yø ts'oqui, di t'unna 'da'yo te conná nguehra Jesucristo.

18 Nuna ra Adán bi 'yøtra ts'oqui, gátho yø ja'i mi ja ngue da ma ra castigo. Pε nuna ra Jesucristo bi 'yøtra nho, gátho yø ja'i ja ngue di tocabi da ma mahojpi yø ts'oqui 'nε di nthεui ra 'da'yo te.

19 Ra Adán himbi 'yøt'e te bi xi Oja, mandøngu dyø ja'i bi gohi ngue yø 'yøt'its'oqui. Pε ra Jesucristo ngue bi 'yøt'e te bi xi Oja, ya mandøngu dyø ja'i di tocabi ngue di hojpa bi Oja.

20 Nuna ra ley, bi ma nt'ot'i para ngue man'na gdá padī ngue ja ma ts'oquih. A nuyá, nu'mø dí padī ngue xangu ma ts'oquih i ja, ya man'na gdá pahm ngue nuna rá mate Oja bi 'dacj, ma datho ngue xangu na.

21 Janangue nuna ra ts'oqui xa bennga ma mmuih, gue'a bá hanngah ra ndate'a. Pe nuyá, ngue ya bi bennga ma mmuih rá mate Oja ya, guehna bá hanngah ra 'da'yo te naya, ngue ya bi ma mahoqui ma ts'oquih conná nguehma Hmuha Jesucristo.

6

1 ¿Ndana exa ja ngue ga othya ya'mø? ¿Ua sä ngue ga sigue ga othya yø ts'oqui n'namhma ngue nuna Oja man'na xangu rá mate di 'dacju?

2 Nu'a, hingui sä'a ngue ga sigue ga othya yø ts'oqui. Sinoque ya bi zep'u'a te ra ts'oqui xtá othya m'met'o. ¿To go ena ngue ga sigue ga othya yø ts'oqui?

3 ¿Ua hingui pahma ngue nu to gátho ya dá nxixyah, ya dá mbentha ra Jesucristo? Nu'a i du'a, xquet'a tengutho 'mø ya dá tuh.

4 Nu'mø ma nxixyah, ya dí ør'ma güendaha ngue ya bi zep'u'a ra nts'o xtá othya m'met'o. Entho ya bi ma nt'äguigaha tengutho ra Cristo ngue bi t'ägui. Pe nuna ra Cristo conná ts'edi rá Papá bi japi ngue bi bennate p'u bi t'ägui. A nuju ya, tengutho 'mø ya dá bennateha ngue ma'da'yo dá m'mahma.

5 Porque nu'mø dí othya ra güenda ngue ya dá tuh tengutho ra Cristo ngue bi du, xquet'a ya dí othya ra güenda ngue ya ma'da'yo høndá m'mahma tengutho ra Cristo ngue ma'da'yo bi m'mai.

6 Nu'mø mi 'dømba ja ra pont'i ra Cristo, tengutho 'mø ngue ma do'yoha bi 'dø'mi. Porque ya bi zep'u yø ts'oqui xtá othya m'met'o, ya hinni

mantho dī mandagah_u rā ts'oqui tengutho 'mø gdi øt'e ngue mā hmuh_u'a.

⁷ Porque nu rā ja'ī øtrá güenda ngue bi du rá do'yo, ya bi hyep'_u rā ts'oqui.

⁸ Pε nu'mø dí ør'mā güenda ngue ya dá tuh_u 'mø mī du rā Cristo, ya dí εc'εih_u ngue mā'da'yo høndá m'mahm_u tengutho rā Cristo ngue mā'da'yo hømbi m'mai.

⁹ Porque dí pahm_u ngue nu'mø mī du rā Cristo, bi bεnnate, 'nε ya hinnī mantho dā dū. Sinoque 'bui para zantho.

¹⁰ Rā Cristo n'na nditho bi du conná nguehyø ts'oqui yø ja'ī. A nuya ngue ya 'bui, ga 'buhya ngue ørpabi rá pähä Oja.

¹¹ Dā guec_u ya, ma ga njath_u p'uya, ga øth_u ngue ya bi zep'_u rā ts'oqui ngue ya mā n'yoh_u rā Jesucristo. Ya gdá 'buhm_u'a ya ngue ga ørpah_u rá pähä Oja.

¹² Janangue nuyá, mεnte yø pa dí 'buhm_u ua ja rā ximhäi, ya hinnī mantho ga unhn_u rā 'yu'a rā ts'oqui. Hinga nneh_u ngue dā dajpah_u'a tengue rá pähäε mā do'yoh_u.

¹³ Hinga unna 'yu mā mmaih_u ngue ga øth_u rā nts'o. Sinoque ma ga unma mmaih_u Oja ngue rā nho ga øth_u. Porque ya mā'da'yo høndá m'mahm_u.

¹⁴ Nu'a rā ts'oqui xí bεnnga mā mmui ngue mađi mandagah_u, ya hinnī mantho dī mandagah_u'a ya. Nu'a rā ley mī haxra güenda ngue mā ts'oquih_u, ya hinnī mantho hascah_u rā güenda'a ya. Porque Oja, rā matetho bi 'yøt'e ngue bi yangthogah_u.

¹⁵ Ya bi nyamma teh_u, pε hinga gue'a ngue ga øth_u te gā mmamp'_u ja rā ley ī nyamma teh_u.

Sinoque Oja ra matetho bi 'yøt'e ngue bi hoga ma ts'oquih. Xi ya, ngue ya bi ma ma hoqui ma ts'oquih, ¿ua sä ga sigue honga øthø yø ts'oqui? Nu'a ya hin'na'a.

16 Ya gui pahmø ngue nu'mø ga homma hmu di mandagah, ya di ohø rá 'yε'a ma hmuh. Janangue nuyá, nu'mø ga øt'e ngue ma hmuh'a ra ts'oqui, ya jatho ngue ga tuhø 'mø. Pε nu'mø ga øt'e ngue ma hmuhø Oja, ya di hoga ma ts'oquih.

17 A nugä, dadi ja mamadi Oja porque ya gä hyehmø p'ø ra ts'oqui xi bent'a ni mmøih. 'Nε ya gä unni mmøi gä 'yεc'εi'a ra hya bi san'nah.

18 Ya bá njuc'ahø p'ø ja ra ts'oqui. A nuyá, gä gue'a ra nho gui nnøpe ni hmuhø ya.

19 Nunä ra hya di mmangä, di honi te nna hyεjpa ra hya, n'namhma ngue da dini xanho ni mmøihø hanja ra hya. A nuyá, nu'mø yø pa xa thogui, xcá unhø ra 'yu'a ra nts'o ngue mi tap'ahø, mathoguiho yø ts'oqui xcá 'yøthø. Pε nuyá, dami unni mmøihø ngue gä ra nho gui 'yøthø ya. Janangue nu'a te gä gui 'yøthø, da gue'a te rá 'bεfi Oja gui 'yøthø.

20 Nu'mø yø pa xa thogui ngue gä ra nts'o xtá øthø, hinmi padi ga øthø ra nho.

21 ¿Teni 'bε'a dá tahmø ngue'a ra nts'o xtá øthø? Porque ra 'bε'isätho te xtá øthø. Gä ra ndate bá n'youi.

22 Pε nuyá, ya dá pømhø p'ø ja ra ts'oqui ya, ya yø mεfigahø Oja ya. Janangue ya yø ja'igahø Oja 'nε ya di 'dacjø ra te para zantho.

23 Nu'a ra njut'i ngue ra ts'oqui, gue'a ra ndate'a. Pε nu'a di un'Oja, gue'a ra te para zantho di 'dacjø

rángue dí n'yoh_u mā Hmuh_u Jesucristo.

7

¹ Ague mā zi cu'ah_u, ya guí pahm_u ngue rā ley i ja, i ja rá ts'edi rā ley ngue dī manda rā ja'í mēnte 'bwi. Pε nu'mø bi dū rā ja'í, ya hīnnī mantho dī manda rā ley rā ja'í.

² Ya guí nnuh_u tengutho n'na rā xisu 'mø bi nthati, i ja n'na rā ley hap_u mma ngue hīn'y_u rā nt'edi da hɛp'ɛ rá damme rā xisu. Pε nu'mø ya bi dū rá damme, ya bi xot'a rā ley mī sammra xisu.

³ Pε nu'mø hōndi nthatra xisu 'nε 'betrá damme, ya rā ts'oqui øtra xisu. A nu'mø bi dū rá damme, ya bi xot'a rā ley mī ja ngue rā nthati. Ya sã dī nthati mahøn'a, 'nε ya hīngra ts'oqui øtra xisu ngue dī nthati.

⁴ A nuya mā zi cu'ah_u, ya dí øtra güenda ngue dá tuh_u p'ɛ ja rā pont'í bi dū rā Cristo. Nu'a rā ley mī sangbah_u, ya bi xotrá hya'a ya. Ya hīndi mandagah_u rā ley ya. Ya mā n'yoh_u'a rā Cristo bi bεnnate p'ɛ ha bi t'ägui. Ya dā zã gā ørpa_u rá 'bɛfi Oja ya.

⁵ Nu'mø yø pa xá thogui, gã rā nts'o xtá n'yoh_u. Mā pahm_u'a te mmamp'ɛ ja rá ley Oja, εnã man'na bi 'yannga mā mmuih_u rā ley ngue rā ts'oqui gā øth_u. Pε nu'a rā njut'í ngue rā ts'oqui, gue'a rā ndate'a.

⁶ Pε ya bi xotrá hya'a rā ley mađi mandagah_u ya. Porque ya dí øth_u rā güenda ngue ya dá tuh_u. A nuyá, mā'da'yo dá m'mahm_u para ngue gā ørpa_u rá 'bɛfi Oja. Guehna rā Espiritu Santo di 'dacj_u rā

pähä ga ørpah_u rá 'bɛfi Oja ya, pɛ h̄inna øth_u rá 'bɛfi Oja ngue ga suh_u'a te mmamp'_u ja ra nyogui ley.

 7 Ngue ya dí mmangä na ra hya na, ¿ua guí emhm_u ngue dí mma ngue ya h̄ingui ho rá ley Oja? Nu'a, h̄in'na'a. Sinoque ra ley xandønhø. Xi'mø ngue h̄indi ja ra ley, ya h̄inxca pah_u te 'bɛ'a na ra ts'oqui 'mø. Tengutho mmanna ley ngue ɛna: “Yo guí nneh_u n'na ra cosa ngue n'nan'yo to rá mmeti”, i ɛna. Janangue nuyá, dí pah_u ngue ra ts'oqui dí øth_u 'mø dí nneh_u n'na ra cosa ngue n'nan'yo to rá mmeti.

8 Nu'mø ma pah_u te mmamp'_u ja ra ley, ɛna man'na bi haçj_u ra ts'edi ngue dí nneh_u n'na ra cosa nu'a n'nan'yo to rá mmeti. Mente ra pa h̄imbi fadi te mmamp'_u ja ra ley, h̄indi n̄equi te 'bɛ'a na ra ts'oqui.

9 Nugä, nu'mø h̄immará padi te mmamp'_u ja rá ley Oja, ya dí ɛna ngue xanho te dí øt'e. Pɛ nu'mø ma padi te mmamp'_u ja ra ley, bi ðinma mm̄i p'uya ngue h̄indi øt'e te mmamp'_u ja rá ley Oja. Ya dá padi ngue ja ngue ga mma ra castigo ngue ma ts'oqui.

10 Porque nuna ra ley mi ja ngue xti 'dacrä 'da'yo te 'mø xca øt'e te gä ði manda, guehna ra ley bi zänngui ngue ga mma ra castigo na, porque h̄indá øt'e te ði manda ra ley.

11 Nu'a ra ts'oqui mi jagui, gue'a mi härcä ma n'yomfɛni'a, dí ɛna ngue da zä ga øt'e te gä mmamp'_u ja ra ley. Pɛ nup'_u ja ra ley p'uya, dá timp'_u mma ngue ga mma ra castigo ngue ma ts'oqui.

 12 Janangue nuna rá ley Oja, xandønhø nã. Nu te gãma hyã di manda, gãtho xandønhø.

13 Hingui sä ga emhmã ngue hingui ho rá ley Oja ngue i mmã ngue jatho ga mmähã rá castigo. Nu'a ja ngue gdã mähã rá castigo, ngue ja mã ts'oquihã. Janangue co nu'a te gãma hyã mmanna hoga ley, gue'a gui nẽqui ngue xandønts'o mã ts'oquihã'a.

 14 Dí pahmã ngue nu'a rá ley, gã gue'a rá hoga hyã bi un'Oja i mmamp'ã. Pẽ nujã ngue dyø ja'ithohã, gã gue'a rá ts'oqui xã bẽnga mã mmãihã.

15 Hĩndĩ padĩ hanja te nmĩ øt'e. Porque nu'a rá nho nmĩ nne gã øt'e, hĩngã gue'a nmĩ øt'a. Nu'a tengue hĩndĩ nnu manho p'ãya, go gue'a dí øt'a.

16 Pẽ nu'mø ngue 'nẽqui hĩndĩ nnu manhosẽ te dí øt'e, ya dí padĩ ngue nu'a te rá hyã mmamp'ã ja rá ley, xandønhø.

17 Janangue nuyá, hingui nne mã mmãi ngue dá øt'a te ya xtá øt'e. Sinoque gue'a rá ts'oqui mĩ jagui, gue'a go di mpẽ'a ngue'a te xtá øt'e.

18 Porque dí padĩ ngue hĩn tema nho xtá øt'e. Nu'a rá nho nmĩ nne gã øt'e, hĩmbĩ zã xcã øt'e.

19 Hĩndã øt'a te rá nho nmĩ nne gã øt'e, sinoque nu'a te rá nts'o hĩndĩ nnu manho ngue gã øt'e, gue'a xtã øt'a.

20 Janangue nuyá, nu'mø xtã øt'ã'a rá nts'o hĩndĩ nne gã øt'e, pẽ hĩngo dadi jagã'a, sinoque gue'a rá ts'oqui xã bẽnga mã mmãi, gue'a go di ja'a.

21 Nguna rá hyã xtã thocã ya. Nu'mø nmĩ nne gã øtra nho, pẽ xøgue høntra nts'o mĩ so mã mmãi gã øt'e.

22 A nūgui, dadi hogä'a te ra hya mmamp'ua ja rá ley Oja.

23 Nūua ja ma mmui mi ja ua n'na ra n'yomfeni ngue hīnmi nnu manho'a te ra nho nmi sānni ga øt'e. Pε nuna ra hya na, nu'a ra ts'oqui xa benngagui ma mmui, gue'a hīmmi nneque ga øtra nho'a.

24 Pε huεcate yø ja'i njap'ua. ¿Te'o da zä da yāni ngue hīnda thohra castigo ja ngue da thogui?

25 Porque conná n'yomfeni ra ja'i i nnu manho'a te ra nho mmamp'ua ja rá ley Oja. Pε nu rá do'yo ra ja'i, ga gue'a rá pähä ra ts'oqui i nne da 'yørpe. Pε dadi ja mamadi Oja ngue ma Hmuħħ Jesucristo go bi zä bá jūgahħ p'ua ja ra nts'o'a.

8

1 A nuyá, ngue ya ma n'yohħ ra Jesucristo ya, ya hīnga mmähä ra castigo ya. Porque nu to n'youi ra Jesucristo, ya bi n'unī ngue gue'a ra Espíritu Santo da xānbi te da n'yo. Ya hīnni mantho ngue øtra nts'o mi ja rá mmui m'met'o.

2 A nuyá, i ja rá ts'edi ra Espíritu Santo ngue di 'dacjħ ra 'da'yo te ngue man'yohħ ra Jesucristo. Ya bá jūgahħ p'ua ja rá ts'edi ra ts'oqui madi mandagahħ, ya bi yānjħ ngue ra castigo mi ja ngue ga thohma.

3 Dá pahmħ hanja'a rá ley Oja, pε hīmbi hyät'i bi gūgahħ p'ua ja rá ts'edi ra ts'oqui'a ra ley. Porque hīmbi zä dá øthħ gätho'a te gāma hya di manda ra ley. Pε nuna Oja bi yānjħ. Bi 'yøt'e ngue bi nja'i rá Ts'ant'ua bá pēnhua. Bi hnu ngue ra ja'i, pε hīmbi 'yøtra ts'oqui. Guehna bi tho na ngue bi gurca ma

ts'oquih_u. Bi hyεjpabi rá ts'edi ra ts'oqui xi bennga ma mmaih_u.

⁴ Nguna bi 'yøt'e, porque bi nepe ngue gue'a ra Espíritu Santo da gägbah_u ra 'yu gdá n'yoh_u, n'namhma ngue da zäp'_u ga øth_u ra nho mmamp'_u ja ra ley. Pε nu'a ra nts'o mi ja ma mmaih_u m'mæt'o, ya hinguí sä ngue ni mantho ga øth_u'a ya.

⁵ A nu ra ja'i ngue rá n'yomfεnise jεqui te ga 'yo, hønt'a te ra nts'o ga 'bähyø ja'i di ja ndummái ngue øt'e. Pε nu ra ja'i ngue gue'a ra Espíritu Santo di unna hoga n'yomfεni ga 'yo, gue'a ra ja'i ngue høndrá pähä Oja di ja ndummái ngue øt'e.

⁶ Janangue nuyá, nu to di ja ndummái ngue da 'yøtra nts'o ga 'bähyø ja'i, da ma ra castigo. Pε nu ra ja'i di ja ndummái ngue gue'a rá pähä Oja da 'yørpe, gue'a ra ja'i hu rá mmái ngue di t'unna 'da'yo te'a.

⁷ Nu yø ja'i ngue høndra nts'o di ja ndummái ngue øt'e, guehya yø nsaiui Oja ya. Porque hinguí nne da 'yεc'εi te mmamp'_u ja rá ley Oja. Ni xinga gue'a Oja di sä ha di 'yεc'εi.

⁸ Janangue nuyá, nu'ε yø ja'i ngue høndra nts'o di ho da 'yøt'e, guehya hinguí nnu manho Oja te ga 'yo ya.

⁹ Pε nuja ngue ya dá hεhm_u p'_u ra nts'o, gue'a ra Espíritu Santo i cägbah_u ra 'yu nna 'yoh_u. Porque ra Cristo bá penhna Espíritu Santo ngue di n'youi te'o gä εc'εi. A nu yø ja'i ngue hinguí n'youi ra Espíritu Santo, guehya yø ja'i hinguí εc'εi ra Cristo ya.

¹⁰ Nu ma do'yoh_u, ya bá εp'_u ra pa da du ngue ra ts'oqui i ja. Pε ngue di n'yoh_u ra Cristo, nu ma teh_u di sigue di m'matho, porque ya bi hoga ma ts'oquih_u Oja.

11 Nuna Oja bi japi bi bennate ra Cristo 'mø mi du. Xquet'a da japi di bennate ma do'yohu 'mø ya xtá ndu, porque ya dí n'yohu ra Espíritu Santo.

12 Ague ma zi cu'ahu, i ja ts'editho ga øthu'a te ra hya xänngahu ra Espíritu Santo. Ya hinda dajpahu ra nts'o so ma mmaih.

13 Porque nu'mø ga siguethohu ra nts'o xtá øthu m'met'o, ya ga mmähä ra castigo. Pε nu'mø ga øthu'a te xänngahu ra Espíritu Santo, ngue ga hehmu p'u ra nts'o, ya di 'dacju ra 'da'yo te para zantho.

14 A nuyá, nu to gätho ya ga 'yo'a te ra hya xännbabi ra Espíritu Santo, gue'u yø basi Oja'u.

15 Ya ma n'yohu ra Espíritu Santo ya. Ya hingui ja ngue honga nsuh ya, tengutho n'na ra ja'i 'mø su rá hmu. Porque majuaní ngue ya yø basigahu Oja ya. Nuna ra Espíritu Santo dí n'yohu, guehna annga ma mmaih na ngue dí emphu Oja: "Ma Papá'i", dí emphu.

16 A nuna ra Espíritu Santo dí n'yohu, guehna ø'te ngue dí pahmu p'u ja ma mmaih ngue ya yø basigahu Oja na.

17 Pε ngue ya yø basigahu Oja ya, xquet'a di tocagahu'a ra nho di yat'Oja di uní. Tengutho ra nho di t'unna Cristo, ngut'atho di n'nacju. A nuyá, nu'mø dí nne di n'nacju na ra nho di t'unna Cristo ya, pε gue'mø ga n'uní ga säh ra n'u tengutho ra n'u bi zä ra Cristo.

18 Ma ga ør'ma güendahu ya, ngue zits'arbu dí säh ra n'u ya, porque nu'a ra nho di 'dacju Oja m'mefa, ma datho xändøngu'a.

19 Nu te gāma cosa bi zān'Oja ngue ja ua ja ra ximhāi, a nuyá, i ndø'matetho asta gue'mø da zønna pa xa nzān'Oja ngue di unna nho yø basī.

20 Porque Oja bi hocra ximhāi, pe bi nts'om'mø mi man'Oja ngue di njapra castigo'a ra ts'oqui bi 'yøtra Adán. Pe xquet'a Oja bi zānni ngue da 'yēhra pa mahōnda gom'da'yo ra ximhāi.

21 Gue'a ra pa'a ngue ya hīnni mantho di nja ra ndate'a ra ximhāi'a. Ya hīndi nts'onnyø cosa nu'u ja yø te. Nuya yø hya ya, gā guehya di nja'mø bi zønna pa di unna nho yø basī Oja ya.

22 A nuyá, dí pahmu ngue nu'a te gāma cosa ja ua ja ra ximhāi, gā sā ra n'u, i dants'i tengutho 'mø bi zønna ora di m'māhrā basī n'na ra xisu i sā ra ndate, i njarbutho yø cosa ja ya.

23 Ne hinga hōnt'a te ja nximhāi sā ra n'u, xquet'a 'nēcju dí nnehu ngue da tho'a ra n'u dí sāhu, da 'yēhra pa ngue da gom'na'yo mā do'yohu. Ya di nēqui ngue dyø basigahu Oja p'uya. Madague'a ngue ya dí n'yohu ra Espíritu Santo, pe dí nne ga nnuhu te gāma nho di nja m'mēfa.

24 A nuyá, ya dí εc'ēihu ngue di nja'a te mman'Oja, jananguē bi yanju. Pe xi'mø ngue ya bi nja te mman'Oja, ya hinguī ja ngue te nimantho ga tōmhmū 'mø.

25 A nuju, dí tōmhmū'a te ja ngue di nja m'mēfa. Ma ga sethu'a te gā ra n'u dí thomhmū, asta gue'mø di nja'a te dí tōmhmū di nja.

26 A nujá, nu'mø dí nne ga mmat'Ojahū 'nē hīndi padī te ga xihmū Oja, go ra Espíritu Santo i fāxte. Madague'a ra jats'itho nna bēmhmū Oja, pe ra Espíritu Santo go øt'a ngue i cohi ngue ra mhmat'Oja'a ra hya hinguī pøts'e ga mmanhmū.

27 Porque nuna Oja, ya padī tema hya ja mbo ma mm̄ih̄. I tīnī tema hya i nne da manna Espiritu Santo. Porque nu'a te ra hya nne Oja ngue di ts'ofō, go ra Espiritu Santo'a apra mate Oja conná nguecj̄.

 28 Dí pah̄m̄ ngue nu to gā dadi mah̄m̄ Oja, gue'm̄ø x̄anho ogue x̄an'̄u te dí thoh̄m̄, p̄e Oja honī ha gui japi ngue da 'ȳørc̄ah̄ ra n̄ho. Porque ya xp̄a nzänn'Oja tengū ga coh̄m̄ m'm̄efa.

29 Hante ngue dī nhohra x̄im̄h̄äi, nuna Oja ya padī te'o ja ngue da 'ȳεc'̄ēi m'm̄efa, guehya ȳø ja'ī bi zännbi ngue da gohi tengutho rá Ts'ant'̄u Oja ya. Janangue nuna rá Ts'ant'̄u Oja, guehna 'bet'o na ngue dī ncuī gātho ȳø 'ȳεc'̄ēi.

30 Nuna Oja, ya mam'm̄et'o xp̄a nzänni te'o ja ngue da zofō, guehya ȳø ja'ī bi zohya. A nuya ȳø ja'ī bi zofō, ya bi hojp̄abi ȳø ts'oqui. Nuya ȳø ja'ī ya bi hojp̄abi ȳø ts'oqui, bá εp'̄u ra pa da gohȳø ja'ī tengutho rá Ts'ant'̄u Oja.

31 ¿Ndana man'na ra hya ja ngue ga mm̄am̄hm̄ 'm̄ø? Ya mā amigoh̄ Oja ya. Nu te'o nne da z̄εcj̄ ya, ya h̄inte dī muūi'̄u ya.

32 Nuna Oja h̄imb̄i nya rá mm̄i ngue bá p̄enhua rá Ts'ant'̄u ngue bi dū conná nguej̄. Ja dí h̄ax̄m̄ p'̄u njuani ya ngue nu te gāma hya bi man'Oja ngue di 'dacj̄, di 'dacj̄'a.

33 Gātho gah̄, ya x̄a huanngh̄m̄ Oja, ya h̄ingui sä to da 'ȳεmb̄i ngue nī mantho ja mā ts'oquih̄. Porque gues̄e Oja bi hoga mā ts'oquih̄.

34 Ya h̄inda zā to da 'ȳεna ngue ga mm̄äh̄a ra castigo. Porque ya bi dū ra Cristo conná nguej̄, 'n̄ε

bi bennate, ya bí 'bɛp'ɛ ja rá n'yɛi Oja ya. A nuyá, gue'a zant'a ma máxtehɛ p'ɛ ha 'bɛ Oja'a ya.

³⁵ Ya h̄inte da z̄a da hyaqui te gui macjɛ ra Cristo. Madague'a ga s̄ahɛ ra n'ɛ, pɛ ngutho di macjɛ ra Cristo. Ogue tu ma mm̄ihɛ, pɛ ngutho di macjɛ. Ogue s̄ucjɛ ȳo ja'i, pɛ ngutho di macjɛ. Ogue h̄in'yɛ te ga sihɛ, pɛ ngutho di macjɛ ra Cristo. Ogue h̄in'yɛ ra ulu ga hehɛ, pɛ ngutho di macjɛ ra Cristo. Ogue dí 'bɛmma n'ɛhɛ, h̄inguí nne ha da nuhɛ ȳo ja'i, pɛ ngutho di macjɛ ra Cristo. Ogue ya ja ngue da thojɛ, pɛ ngutho di macjɛ ra Cristo.

³⁶ I nt'ot'i p'ɛ ja ra Maca Libro ra hya ngue ɛna: “Di ɛc̄ahe ȳo ja'i ngue dí ɛc'ɛi'ahe, n'na pa ngu n'na pa i nne da hyoje. ɛntho ho de'yo ȳo ja'i p'ɛ ga mbɛni”, i ɛna.

³⁷ Madague'a ga s̄ahɛ ra n'ɛ 'm̄o ngue dí thohmɛ tengɛ ya ȳo hya ya, pɛ ma ga hahmahɛ ra ts'edi'a te gui macjɛ ra Cristo.

³⁸ Janangue ma ga segurahɛ ngue nuna Oja zant'a di macjɛ na. Ya h̄inda z̄a da hyac'a te ra n'ɛ dí thohmɛ m̄ente dí tehɛ. Ni x̄inga gue'm̄o da thojɛ. Ni x̄inga guehȳo anxe da z̄a da hyaqui. Ni x̄ingra zithu da z̄a da hyaqui. Porque Oja di macjɛ ra pa ja p'ɛya, daguehra pa di 'yɛp'ɛ di majcɛ Oja.

³⁹ Nu te ḡātho bi hoc'a Oja, ngup'ɛ mahɛts'i, ngu ua ja ra h̄ai, ya h̄injonda z̄a da hyagahɛ'a gui macjɛ Oja. Porque ya ma n'yohɛ na ra Hmu Jesucristo.

9

¹ Nugä dí ɛc'ɛi ra Cristo, janangue nuna ra hya dí nne ga xi'ahɛ ya, h̄ingra fehni na. Guesɛ ra Esp̄ritu

Santo xijpa mā n'yomfɛni ngue majuanī nā rā hya dí xi'ah̄.

² Mathoguitho dí 'b̄ ndumm̄. I 'b̄mman'̄ mā mm̄ai ngue mā mm̄ijudíohe h̄ingui nne da 'yɛc'ɛi rā Cristo.

³ Nu'mø dí s̄a ha gdá japi ngue gā nyangā mā mm̄ijudíohe, nugā gā øt'e, madague'a go gā mmagā rā castigo, ya h̄ingā nnugā rā Cristo. Pɛ nja ngue h̄ingui s̄a.

⁴ Nuya yø judío ya, guehya yø mbom'meto rā Israel. Bi zo Oja ngue da 'yøt'e ngue yø bas̄i. Guehya bi nu ha bi nja ngue bi 'yuhrá ts'edi Oja ya. 'Nɛ bi gohm̄i rā cohi ya yø judío ya. Bi dāpra ley nu'a ja ngue da n'yo. Bi xifi ha di japyø ndanne ja ngue da 'yøt'e. Mazihotho nā rā hya bi yarpabi Oja yø judío ngue da 'yørpe.

⁵ Guehya yø mbom'meto yø ndiua judío ya. Nu'mø mi mihra Cristo, xquet'a rā judío nā. 'Nɛ guehna Oja nā ngue di manda gātho'a tengue i ja. 'Nɛ guehna t'ɛspabi nā para zantho nā. Da ngut'atho.

⁶ A nuyá, xangu yø judío h̄ingui nne da 'yɛc'ɛi rā Cristo. Pɛ h̄ingui s̄a gā ɛmhm̄a ngue ya h̄indi nja'a te rā hya bi xi Oja yø judío. Porque h̄imma juani ngue gātho yø judío yø ja'i Oja. Janangue h̄inga gātho yø judío di tocabi ya yø hya xā yat'Oja ngue di nja.

⁷ Porque bi xi Oja rā Abraham ngue h̄inga gātho'̄a yø mbom'meto da gohi ngue yø ja'i Oja. Nuna Oja bi 'yɛmbi: “Nu'̄a yø bas̄i rā Isaac, hønt'̄a da gohi ngue yø bas̄i Oja'̄a”, bi 'yɛmbi.

⁸ Gātho yø ja'i 'b̄ai, h̄inga gātho yø bas̄i Oja. A nuya yø ja'i ngue yø bas̄i Oja, guehya yø ja'i ya

xpa nzännbi ngue di tocabi ra hya di yat'a Oja ya, høndya yø basi Oja ya.

⁹ Porque nguna ra hya bi xi Oja ra Abraham, bi 'yεmbi: “Bá εp'ua ra pa ga ut'aui ngue ja ma ts'edi. Nuna ra Sara ni xisu, di m'mu'a n'na rá ts'unt'u”, bi 'yεmbi.

¹⁰ Mi ma yø jεya p'uya, bi nte na rá ts'unt'u ni hu ngue ra Isaac, bi nthatui ra Rebeca. Mi hya ra basi na ra Rebeca p'uya, yø cuate bi øni.

¹¹⁻¹³ Pε hante ngue da mihya yø basi ya, nuna Oja, bi xihra Rebeca ngue ra Esaú rá mudi da mi'a. Nuna ra Jacob ngue ra zuxinya, di manda rá n'yohu na. Nguna nt'ot'i p'ua ja ra Maca Libro ngue bi man'Oja, bi 'yεna: “Dadi maca ra Jacob, pε ra Esaú, hin dadi madi”. Guehna ra hya bi man'Oja naya hante da mihyø basi. Hinga 'be bi dømá Oja ngue di m'mahya yø basi para ngue da hnu ndana di n'yo xanho, ndana hinguí 'yo xanho. Ja di nεqui ua ya ngue ya mam'met'o xpa nzän'na Oja te 'be'a ja ngue di nja m'mεfa. Hingue masque 'bet'o da nu te 'be'a da gohyø basi, sinoque nu'a te xa nzänni ngue da huanhni, gue'a nja'a.

¹⁴ Xi ya, ¿ua i sä ga εmhmε ngue hinguí ho te øt'Oja? Nu'a hinguí sä'a. Porque nu te gä øt'Oja, gä gue'a ni 'yup'ua øt'e.

¹⁵ Porque Oja bi 'yεmbra Moisés: “Nu te'o dí sänni ga huεqui, gue'a dadi huεc'a 'nε ja ma yemmaí conná ngue'a”.

¹⁶ Janangue nuyá, nuna ra nho di un'Oja, hinda 'yεnna ja'i ngue bi 'yεmmεi bi hyoni ha di dinna nho. Porque Oja ya xa nzänni to di huεqui.

¹⁷ I nt'ot'i p'ua ja ra Maca Libro te bi xi Oja ra dast'abi madi manda p'ua ja ra häi Egipto. Bi

'yɛmbi: “Dí ɛxa'i ya ngue gui ndast'abi n'namhma ngue nu'u yø hmɛya ga ut'a'i, da bahyø ja'i ndap'u bi zä ngue te'o gä. 'Nɛ da badi ngue ja ma ts'edi”, bi 'yɛmbi.

18 Ja di nɛqui ua ya ngue nuna Oja, nu'a go da zänni ngue di huɛqui, gue'a di huɛc'a. Nu'a go da zänni di untho ra 'yu ngue xta nna xi rá mmɛi, gue'a di unna 'yu'a.

19 Rá nɛgui 'bɛi to nne da 'yɛngya: “Hanja Oja 'mø ngue ɛmbi ja yø ts'oqui yø ja'i. Porque Oja, nu'a te xa nzänni ngue da 'yøt'e, hinjonni ja'i da zä da däqui te sänni da 'yøt'e”, da 'yɛngui.

20 A nuja ngue dyø ja'ithohɛ, ζteni 'bɛ'a go gui ɛna ga japhɛ Oja ngue'mø ga ɛna hinga nnu manhohɛ te sänni da 'yøt'e? Xi n'na ra ts'øye, ζua sä da 'yembra 'yøt'ats'øye: “Hindí nnu manhogä te ra forma gui hogagui”, da 'yɛmbi?

21 Nu ra 'yøt'ats'øye, nu'a goma forma da nepe da gohra ts'øye di hoqui, ya gue'a da go'a. Madague'a ngue n'nat'a ra bøhäi, pɛ da zä da 'yøt'a n'na ra ts'øye ngue nts'upi, xinda zä da 'yøt'a n'na ra ts'øye ngue hinga nts'upi.

22 A nuyá, nuna Oja, nnepe ngue man'na di bahyø ja'i ngue jase rá ts'edi. 'Nɛ nnepe ngue man'na di bahyø ja'i ja yø ts'oqui ngue da japa castigo. Janangue tobe serpabi ya yø ja'i ni 'yup'u ngue da ma ra castigo.

23 Bi nepe ngue da bahyø ja'i ngue mathoguiho xandøngu rá nho i ja Oja. Porque bi huɛgahɛ 'nɛ ya dí pahm'a te ra nho xa nzänni ngue di 'dacja ya.

24 Bi zongahɛ Oja. Hinga høndyø judío bi zofu, sinoque xquet'a 'nɛhyø ja'i hingyø judío bi zofu.

25 Bi nja tengutho mmamp'ɥ ja ra libro bi 'yotra pøngahya Oseas, ngue Oja bi 'yɛna: “Nuya yø ja'i xtá man'a m'met'o ngue himma ja'i, a nuyá dí mma ngue ma ja'i ya. Guehya yø ja'i ngue hin mađi mađi, pɛ nuya dađi mahya”, bi 'yɛna.

26 Nu'ɥ yø mmɛngu p'ɥ ja ra xɛqui bi xihyø ja'i Oja ngue ɛmbi: “Nugä, himma ja'i'ahɥ”, pɛ ja 'bexpi xip'ɥ p'ɥya ngue ɛmbi: “Nugä drá Oja, majuaní ngue dí 'bɥi, guecä ma basí'ahɥ ya”, bi 'yɛmbi.

27 A nu'ɥ yø ja'i ngue yø judío, nuna ra pøngahya Isaías bi 'yɛna: “A nu'ɥ yø judío, mađague'a mandøngutho'ɥ, tengutho yø 'bomu dehe p'ɥ ja ra jathe, pɛ zi yohotho'ɥ da bøní ngue di nyani.

28 Porque nu'mø ra pa da japra castigo Oja gätho yø ja'i rá ngani nximhäi, n'na zihmantho di nja”.

29 Ra Isaías mahømbi 'yɛna: “Nuna Oja jase rá ts'edi, nu'mø hin dađi huɛcyø ja'i na, n'na zihmantho di jua'ɥ yø judío, tengutho 'mø mi jua'ɥ yø ja'i mi 'bɥp'ɥ ja ra hnini Sodoma 'nɛp'ɥ ja ra hnini Gomorra”.

30 Guehna ra hya naya ngue nuya yø ja'i hingyø judío, guehya himmi honi ha di nhojpauí Oja ya. Pɛ bi 'yɛhra pa ngue bi 'yɛc'ɛi Oja yø ja'i, gue'a i nhojpauí Oja'a ya.

31 Pɛ nuya yø judío mi hu yø mmɥi xti nhojpauí Oja, ngue mi ɛna xtá 'yøt'e te gä mmamp'ɥ ja ra ley. Pɛ hinjombi bøní ngue xtá mma mahojpi rá ts'oqui ngue xtá 'yøt'e te mmamp'ɥ ja ra ley, porque hinjongui pøni ngue da 'yøt'e te gäma hya di manda ra ley.

32 ¿Hanja 'mø ngue hĩmbĩ nhojpauĩ Oja yø ja'ĩ? Porque mi nne ngue xtĩ nyanyø te yø ja'ĩ ngue xta 'yøt'a te gã ra nho mmamp'ũ ja ra ley. Pɛ hĩmbĩ ne xta 'yɛc'ɛĩ yø ja'ĩ ngue ra Cristo na da zã da yañi. Ja bi fespũ yø gua p'ũya, porque ra Cristo tengutho 'mø 'benna do p'ũ ha da tho ra ja'ĩ, di fets'e.

33 Nup'ũ ja ra Macã Libro nt'ot'i p'ũ ra hya ngue Oja bi 'yɛnã: “Gã pecã p'ũ Siõn n'na ra do ngue di fesyo ja'ĩ. Pɛ guedra ndø mɛdo da 'yøt'e ngue da dãhyø ja'ĩ. Pɛ nu to gãtho da 'yɛc'ɛĩ nã ra do nã, da dñĩ xanho p'ũ ja yø mmũĩ ngue nu te ra hya ɛc'ɛĩ, gãtho majuañi ngue di nja”.

10

1 Ague ma zi cu'ahũ, janjuañi dí hahma mmũĩ dí mmarpabi Oja'ũ yø judío ngue di nyani.

2 Porque dí pacã ngue yø mmũĩ ga ndanne Oja. Pɛ nja ngue nu'a rá ndanne øt'e, hĩngui tinyø mmũĩ hanja nã ra hya nne Oja ngue di nyanyø ja'ĩ.

3 Porque hĩngui nne da badi tema hya xa zãn'Oja ngue di nhojpabi yø ja'ĩ. I ɛnã ngue da hyonsɛ ha di japi ngue di hojpabi Oja. Janangue hĩngui nne da 'yɛc'ɛĩ nã ra hya di hojpabi Oja yø ja'ĩ.

4 Nu to gãtho ya ɛc'ɛĩ ra Cristo, guehya yø ja'ĩ bi nhohyø ts'oqui ya. Ya hĩnni mantho da 'yɛnyø ja'ĩ ngue 'be da 'yøt'e te gã mmamp'ũ ja ra ley, ja di nyanyø te.

5 Pɛ nuya yø ja'ĩ ɛnã ngue di hojpa Oja yø ts'oqui ngue da 'yøt'e te gã mmamp'ũ ja ra ley bi 'yotra Moisés, pɛ ra Moisés, i ja ua nã ra hya bi 'yot'i, ngue ɛnã: “Nu ra ja'ĩ da hyät'i da 'yøt'e gãtho'ũ yø hya

dí m̄anda r̄a ley, guehna r̄a ja'í dī nyanna te n̄a",
i ɛnna hya.

⁶ Pɛ ja ma'nna r̄a hya, guehna r̄a hya naya dī
nhohma ts'oquih̄a ngue ga ɛc'ɛih̄a r̄a Jesucristo.
Porque nt'ot'í r̄a hya ngue ɛna: "Janangue nuyá,
'yo s̄a guí ɛmhm̄a ngue jatho ngue to da ma
mah̄ets'í, da si r̄a Cristo ngue dī nyante. Porque ya
bi z̄ocua r̄a Cristo.

⁷ 'Yo s̄a guí ɛmhm̄a ngue nuya jatho ngue to da
map'̄a o ȳo ánima ngue da honna Cristo. Porque ya
bi b̄ennate".

⁸ Ya h̄ingui ja ngue ja gui hyomhm̄a hanja r̄a hya
ngue ha dī nhohȳo ts'oqui ȳo ja'í. Porque nt'ot'í
r̄a hya ngue ɛna: "Nuna r̄a hya na, h̄inga yap'̄atho
ja ngue nu'í. Ya gadi nxihm̄a na r̄a hya na ya. Ya
jap'̄a ja ni mm̄aih̄a na r̄a hya na", i ɛna. Nuna r̄a
hya mm̄anna ya, guehna r̄a hya dí xi'í ngue gui
'yɛc'ɛih̄a na.

⁹ Nu'm̄o ga mamhm̄a ngue r̄a Jesús, gue'a ma
Hmu'h̄a'a, 'nɛ ga ɛc'ɛi p'̄a ja ma mm̄aih̄a ngue Oja
bi japi bi b̄ennate 'm̄o bi du, ya dī nyanma teh̄a.

¹⁰ Porque Oja gue'a di hogah̄a'a ngue'm̄o dí ɛc'ɛi
p'̄a ja ma mm̄aih̄a. 'Nɛ'm̄o ga xihm̄a ȳo ja'í ngue dí
ɛc'ɛih̄a r̄a Hmu Jesucristo, ya da yanja Oja.

¹¹ Nup'̄a ja r̄a Maca Libro, nt'ot'í p'̄a r̄a hya ngue
ɛna: "Nu to ḡa da 'yɛc'ɛi r̄a Cristo, h̄injam'm̄o da z̄a
da 'yenna ja'í ngue h̄ingui ho te ɛc'ɛi".

¹² I mma ngue ḡatho ȳo ja'í, ngu'̄a ȳo judío, ngu'̄a
h̄ingȳo judío, ḡa n'nat'a Oja nn̄ope ngue ȳo Hmu.
'Nɛ nuna Oja, xand̄ongu r̄a nho di unni te'o ḡa
nzof̄o.

¹³ Porque nu to ḡa nzohna r̄a Hmu, guehna r̄a
ja'í dī nyanna te na.

14 Xi'ᵃ yø ja'i h̄inguī ɛc'eī rā Cristo ya, ḡhague di zohrā Cristo 'mø? Pɛ ḡhague di 'yɛc'eī 'mø ngue h̄inguī øde hanja rā hyā? 'Nɛ ḡhague di 'yøhyø ja'i hanja rā hyā 'mø ngue h̄injonguī xifi hanja?

15 'Nɛ ḡhague dā m'məhyø ja'i dā mā hanja rā hyā 'mø ngue h̄injonguī ɛt'i ngue dā mā dā mānnā hyā? Nup'ᵃ ja rā Macā Libro ī ɛnā: “Nu'ᵃ yø ja'i mmannā hogā 'da'yo hyā ngue ha di zā gā nhojpaᵃ Oja, māzihotho 'mø dā zøcua'ᵃ ngue dā xicjᵃ rá hyā Oja”.

16 Pɛ nja ngue h̄ingā gātho yø ja'i ɛc'eī rā hogā 'da'yo hyā 'mø sifi. Rā Isaías ngunā rā hyā bi mā, bi 'yɛnā: “Ague mā Oja'i, ḡhanja ngue h̄inguī ɛc'eī yø ja'i nā rā hyā dī mmangāhe?” bi 'yɛnā.

17 Pɛ nū to bi 'yɛc'eī, ya ɛc'eī ngue bi 'yøde hanja rā hyā bi sifi. 'Nɛ nūnā rā hyā bi sihyø ja'i p'ᵃya, guehnā rā hyā i hmā hanja nā rā Cristo nā.

18 Pɛ xi'ᵃ yø judío ngue h̄imb̄i 'yɛc'eī rā hyā, ḡua h̄imb̄i 'yøde hanja rā hyā'ᵃ? Majuan̄i ngue bi 'yøde hanja rā hyā. Porque mmamp'ᵃ ja rā Macā Libro rā hyā ngue ɛnā: “Nūnā rā hyā nā, ndap'ᵃ bi zā nt'øde nā rā hyā bi manyø mamhya. Porque nūnā rā hyā nā, mā 'yon̄i gā rá ngun̄i nximhäi”.

19 Xiya yø judío ya 'mø, ḡua h̄inguī 'yo yø mm̄ai hanja nā rā hyā bi sifi 'mø? Pɛ nū m̄i'da yø ja'i bi d̄inyø mm̄ai hanja nā rā hyā bi sifi. Nu'mø yø pa xa thogui, bi 'yɛnnā Moisés: “Nūnā Oja, dā yanyø ja'i h̄ingyø judío, n'namhmā ngue yø judío di seyabi yø ja'i nu'ᵃ dī nyani. Dī ncuɛ yø judío ngue nūya yø ja'i h̄in'yᵃ yø n'yomfɛnī go dā d̄innbabī rá njapī Oja ya”.

20 Pɛ rā Isaías njuantho bi 'yotrā hyā bi mān'Oja

ngue ɛna: “Nu'ɯ yø ja'i h̄immi hongui, gue'ɯ bi d̄inyø mm̄ai ha di bađi te'o gui'ɯ. Nu'ɯ yø ja'i h̄immi änni te'o gui, gue'ɯ da nthε'be'ɯ”, bi 'yεn'Oja.

²¹ Pε nu'ɯ yø judío, Oja bi 'yεna: “N'na pa ngu n'na pa d̄i nzocä yø judío. Pε nu'ya p'ɯya, h̄ingui nne da 'yøhna ra hya dí xifi”.

11

¹ Xi ya, xi'Oja, ɥua ya bi h̄yεp'ɯ'ɯ yø judío ya 'mø? H̄in'na, h̄ingui h̄εp'ɯ. Porque nugä drá judío, ma mboxitagä na ra Benjamín, nuna rá mbom'mεto ra Abraham.

² Nu'ɯ yø judío, ya ma m'mεt'o xa huan'na Oja'ɯ ngue da gohi ngue yø baši. Janangue h̄ingui h̄εp'ɯ Oja ya yø judío. Dami bεmhm̄u te mm̄amp'ɯ ja ra Maca Libro ngue ra Elías bi yapyø judío 'mø mi mat'Oja, bi 'yεna:

³ “Ague ma Oja'i, nu yø judío, ya bi h̄yo'ɯ ni pøngahya. A nu'a ni altar hap̄u thanne'i yø ja'i, ya bi themhmi. Ya mahøngsegui dí 'b̄ai ngue dí thanne'i ya. Pε xquet'a nne da hyogyø ja'i”, bi 'yεnna Elías.

⁴ Mi da Oja p'ɯya, bi 'yεmbi: “H̄in'na, h̄inga høn'atho'i gui thannegui. Sinoque 'b̄arpatho mi yoto mahuah̄i yø judío ngue thannegui, 'nε h̄ingui ndantyøhm̄u p'ɯ 'b̄ahra dahm̄u Baal ngue da danne”, bi 'yεn'Oja.

⁵ Da guehra pa ja p'ɯya, xquet'a njarb̄atho ya, h̄inga gätho yø judío xa h̄yεp'ɯ Oja. Sinoque 'b̄a i'da ngue conná mate Oja bi gohi ngue yø thanhni Oja.

⁶ ɥua di ja tema nho bi 'yøtya yø ja'i bi huan'na Oja 'mø? Nu'a, h̄in'na'a. Sinoque ra matetho bi

'yøt Oja ngue bi huanhni. Nu'mø ngue di ja tema nho xta 'yøtyø ja'i, janangue bi huanhni, ya hingrá matetho bi 'yøt'Oja 'mø.

⁷ Guehna ra hya naya ngue nu'u yø judío mi honi ha xtí nhohyø ts'oqui, pe hinguí ngu'u bi diní ha di nhojpa yø ts'oqui. Høndya te'o ya xpa huan'na Oja ngue bi ma mahojpi. A nu'u mi'da yø judío, bi jorpabi yø n'yomfɛni'u ngue himbi dinyø mmæi hanja ra hya.

⁸ I mmamp'u ja ra Maca Libro ra hya ngue ɛna: “Nuna Oja, bi 'yøt'e ngue hinda dinyø mmæi yø ja'i'a ra hya da 'yøde. Nu'a te da nu, hinda dinyø mmæi hanja ra hya. Da 'yøhyø hya da hma, pe hinda n'yo yø mmæi hanja'a ra hya da 'yøde. Ngu'a bá nja'u yø pa xa thogui, da guehya mahøn'a njarbatho”.

⁹ Ra David nguna ra hya bi ma ngue bi 'yɛna: “Nup'u ha di sännigo yø ja'i, di ɛna ngue ja mpähä, di ɛna ngue i nnu manho Oja te øt'e. Pe himma juani ngue di nnu manho Oja te øt'e. Sinoque di njapra castigo'a te øt'e.

¹⁰ Nu'a te da hyetyø ja'i, hinda dinyø mmæi hanja. Janangue di m'mumman'u hangu ra pa”.

¹¹ Xi ya 'mø, ¿ua xma ma da hyɛp'u Oja yø judío ya 'mø? ¿Ua hinjam'mø da 'yɛhra pa di nyanyø te mi'da yø judío ya 'mø? ahá, da 'yɛhra pa di m'mahyø judío di nyanyø te. Majuani ngue nuya yø judío bi hyɛp'u Oja, pe Oja bi 'yøt'e ngue nu'u yø ja'i hingyø judío da gohi ngue yø ja'i Oja. Porque nnepe ngue nu'u yø judío bi hyɛp'u Oja, di seyabi ya yø ja'i ya.

12 Nu'a i hyep'u Oja yø judío, nuya yø ja'i hingyø judío, gue'a di dinnbabi rá njapi Oja'a. Pe nu'mø bi zønna pa ngue 'nɛhyø judío da 'yɛc'ɛi ra Cristo, nuna Oja mathoguitho di japi gätho yø ja'i 'bɛ'a nximhäi.

13 A nuyá, i ja man'na ra hya dí nne ga xihyø ja'i ngue hingyø judío. Nuya yø ja'i ya, bá pɛnngagui Oja ngue ga xihra hoga 'da'yo hya. Pe nuna ra 'bɛfi bi 'dacä Oja, dí honnbabi yø ja'i ha di badj ngue dí nnu mansugä na ra 'bɛfi na.

14 Porque nu'u ma mmijudíohe hingui ɛc'ɛi ra Cristo ya, dí nnegä ngue di seyabi ya yø ja'i bi nthɛui ra Cristo, n'namhma ngue xquet'a 'nɛ'u da 'yɛc'ɛi'u n'namhma di nyanyø te.

15 Mazihotho 'mø da 'yɛhra pa ngue mahøndi nhojpau Oja yø judío nuya ya xi hyep'u Oja. Conque Oja, bi 'yøt'e ngue nuya yø ja'i hingyø judío bi nhojpau. Pe nuyá, nu'mø di 'bätyø mmwi yø judío ngue da 'yɛc'ɛi ra Cristo, ɛntho ja di bɛnnate yø ja'i ngue ya xí dū.

16 Nuna ra Abraham, guehna rá mæditho ra judío na, 'nɛ ya o rá 'yɛ Oja. Xquet'a nu'u yø judío ngue yø mbom'meto ya, xquet'a ya o rá 'yɛ Oja. Nuna ra Abraham, tengutho n'na ra daza na. Nu'u yø judío ngue yø mbom'meto p'uya, tengutho yø 'yɛza'u. Pe o rá 'yɛ Oja gä rá do'yo ra za.

17 Guehna n'na ra za ngue ra hoga za na. Pe bi ma nts'aqui 'da yø 'yɛza ra za. Guehya yø judío bi hyep'u Oja ya. Nu'aha ya, ngue hingyø judíohe, tengutho 'mø ngue yø 'yɛza'aha n'na ra za ngue ja dapo. Nup'u bi ts'ajpabi yø 'yɛza ra hoga za, ja bi ma nt'ɛts'i'aha p'u. A nuyá, ya ni n'yohu'u yø ja'i Oja ya.

18 Pε maḥsä mī 'yεna ngue man'na tate xanho'ahḥa ngue'u yø judío bi hyεp'u Oja. Dami bεmhmḥa ngue yø 'yeza i ja yø te ngue bi thep'u ja ra daza. Hingue masque ja ra te ra daza conná ngue'u yø 'yeza.

19 ¿Ua guí εna ngue man'na tate xanho'ahḥa ngue'u yø judío bi hyεp'u Oja, janangue bi ts'ajpa yø 'yε ra hoga za ngue ja bi ma nt'εts'ahḥa p'u? Nu'a, hinda zá'a.

20 Nuya yø judío mī nnøpa 'yeza ra hoga za, bi ma nts'aqui, bi thep'u p'uya ngue himbi ne bi 'yεc'εi ra Cristo. Pε nu'ahḥa ja dapo ra za mī nnøpa 'yeza'ahḥa. Nu'a ni nt'εc'εihḥa bi nja, gue'a i ma nt'εts'i'ahḥa p'u ja ra hoga za'a. Janangue nuyá, 'yo sä gadi 'yεxhḥa, dami mfähmḥa xanho. Nu'mø hingā mfähmḥa, ya da ma nthεqui'ahḥa mahøn'a.

21 Xi'mø ngue Oja bi hyεp'u yø judío ngue himbi 'yεc'εi ra Cristo, da gue'ahḥa ya, nu'mø hingui 'yεc'εihḥa ra Cristo, da hyεc'ahḥa p'u.

22 Nuna Oja, ya guí nnuhḥa ngue nu'a rá mate i ja, mandønhotho te øt'e. Pε xquet'a da japra castigo yø ja'i øtra ts'oqui. Porque bi japra castigo'u yø judío himbi 'yεc'εi. Go bi 'da'ahḥa rá mate ngue gá 'yεc'εihḥa. Pε nu'mø gui hyεhmḥa p'u Oja, xquet'a di ja'ahḥa ra castigo.

23 A nuyá, nu'mø da 'yεhra pa ngue yø judío da 'yεc'εi Oja, i ja rá ts'edi Oja ngue mahønda 'yεspu ja ra za bá saqui.

24 Porque man'na hingui henni di t'εsra 'yeza nu'a bá ts'ajpu ja ra hoga za, hinda gue'ahḥa ngue ja dapo ra za gambi theḥa.

25 Ague mā zi cu'ah_u, nuna ra hya hingu_i fadi hanja, di nnegā ya ngue guí pah_m xanho hanja ya. Porque hindí nnegā ngue gui 'yεnā ngue guí tateh_u ngue yø judío. Majuan_i ngue xangu yø judío hingu_i nne da 'yεc'ei ra Cristo. Pε da 'yεc'ei, ja gue'mø bi zønna pa ngue ya mandøngu dyø ja'i hingu_{yø} judío da 'yεc'ei ra Cristo.

26 Nu'mø ya bi nja'a p'uya, gātho'u yø judío di 'b_u'a ra pa'a, ya di nyani. I nt'ot'i p'u ja ra Maca Libro ra hya ngue εna: “Nuna ra Yante, guerp'u Sión di m'mahna. Guehna di hojpa yø ts'oqui yø judío na, nuya yø 'y_mεni p'u bá fadi ba m'mahra Jacob.

27 Guehna ra cohi ga co'be na ngue ya ga hojpa yø ts'oqui yø ja'i”, εn'Oja.

28 Nu'u yø judío ngue festho na ra hoga 'da'yo hya, bi gohi ngue yø nsaiui Oja. Janangue i menhna hya Oja p'u ha 'bahyø ja'i hingu_{yø} judío. Pε madague'a, nuna Oja xquetho ngue di ma'u yø judío. Porque nu'u yø mboxita'u gue'u yø thanhni Oja'u.

29 Nuna Oja, hinjam'mø ngue di cohrá mmui na. Nu to gā bi zofo, hangu ra pa di mađi 'nε di japi.

30 Nu'mø mā m'mεt'o, xa mme_{stho} te mi man'Oja'u yø ja'i hingu_{yø} judío. Pε nuya ngue 'nεhyø judío bi mεstho te mman'Oja ya, janangue Oja bi unná mate'u yø ja'i hingu_{yø} judío ya.

31 Nuya yø judío bi mεspatho te mman'Oja. Pε nuna Oja, ni netho ngue di unná mate tengutho i unná mate'u yø ja'i hingu_{yø} judío.

32 Nuna Oja, nguna bi 'yøt'e, bi unna 'yu ngue gātho yø ja'i bi mεspatho te mma, para ngue da zāp'u 'da di untho rá mate gātho yø ja'i.

 33 H̄injonguḡi p̄oṇi ngue di paḡi x̄and̄oṇho hangū
 gangū ra n̄ho i ja Oj̄a. H̄injonguḡi paḡi hangū gangū
 rá mf̄aḡi Oj̄a i ja. H̄injonguḡi paḡi hangū gangū rá
 n'yomf̄eṇi i ja. Porque h̄injonguḡi p̄oṇi ngue di paḡi
 x̄and̄oṇho tengū εḡa 'yo Oj̄a.

34 H̄injonn̄i ja'i di p̄oṇi ngue di t̄ini x̄and̄oṇho
 hanja rá n'yomf̄eṇi Oj̄a, 'n̄ε h̄injonn̄i ja'i di t'εmbi
 ngue bi x̄ännbi te øt'e.

35 Nuna Oj̄a, h̄ingra mihi na ngue da 'yεnyø ja'i
 ya mi ndupate Oj̄a'a te bi unni.

36 Porque nu te ḡama cosa dí nnuh̄a ngue ja, Oj̄a
 bádi un̄i. Go bi hoc'a 'n̄ε ḡa go rá m̄meti'a. A
 nuyá, h̄øns̄ε Oj̄a i ja ngue da t'εspi para zan̄tho. Da
 ngut'atho.

12

1 Ague ma zi cu'ah̄a, mathoguito ngue bi 'dac̄a
 rá mate Oj̄a. Jan̄angue dí haḡa rá ts'edi dí xi'ah̄a
 ngue gui unni mm̄aih̄a Oj̄a, n'namhma ngue
 hangū ra pa gui 'yøth̄a'a te rá p̄äh̄a Oj̄a. Guehna
 ra ndanne i ja ngue gui 'yørp̄ah̄a Oj̄a naya.

2 A nuyá, dami p̄ähni n'yomf̄eṇih̄a ya. 'Yo gui
 øth̄a tengutho øtyø ts'oc'ei ua ja ra xim̄hai. Dami
 'yøt'e ngue da gom'na'yo'a te ja ngue gd̄i n'yoh̄a.
 Jan̄angue da z̄äp'̄a gui p̄ah̄ma x̄anho'a te rá p̄äh̄a
 Oj̄a. Nuna te rá n̄ho nne Oj̄a ngue gd̄i n'yoh̄a, da
 gue'a gui 'yøth̄a'a.

3 Oj̄a bi 'yøtra mate bi 'dac̄a rá ts'edi ngue ga
 xi'ah̄a te ja ngue gui 'yøth̄a. 'Yo to di nne man'na ra
 'b̄efi x̄anh̄ets'i ngue'a te ra 'b̄efi bi un'Oj̄a. Sinoque
 da hyacra güenda x̄anho te 'b̄e'a ma'b̄efi bi t'unni.

4 Ya guí nnuh̄a ngue rá do'yo rá ja'i, xangu yø xequi i ja ngue 'dama 'dan'yo i pefi.

5 Xquet'a njarbatho yø 'yɛc'ɛi ya. Madague'a xanguj̄a, pɛ ɛntho n'na nc'ɛitho di jah̄a. Porque gátho ma n'yoh̄a rá Cristo. Pɛ nuna rá 'befi bi 'dacj̄a Oja, 'dama 'dan'yo ma 'befi na.

6 Oja bi zänni tem̄a 'befi di tocabi n'na ngu n'naj̄a. Ya gue'a rá 'befi ja ngue ga ɔth̄a'a p'uya. I 'b̄ahyø ja'i ngue bi t'unná 'befi ngue drá pøngahya Oja. Pɛ nu'a te rá hya di bɛnnb̄a Oja da ma, hont'a da man'a.

7 I 'b̄ahyø ja'i bi t'unná 'befi ngue da máxrá mmic'ɛiui. Pɛ i jatho ngue co gátho rá mm̄i di 'yøtra 'bäxte. I 'b̄ahyø ja'i bi t'unná 'befi ngue di nxännbate rá hya Oja. Pɛ i jatho ngue di nxännbate xanho.

8 I 'b̄ahyø ja'i bi t'unná 'befi ngue di hatra ts'edi yø mm̄i'yɛc'ɛiui. Pɛ di ja ndum̄m̄i ngue da 'yøt'a te rá 'befi pefi. I 'b̄ahyø ja'i ngue bi t'unná 'befi ngue co nu'a te pets'i, da máxyø mmic'ɛiui. Pɛ 'yo di ya yø mm̄i ngue'a te rá 'bäxte da 'yørpa rá mmic'ɛiui. I 'b̄ahyø ja'i ngue bi t'unná 'befi ngue di m'met'o p'ua di mpeti yø 'yɛc'ɛi. Pɛ jatho ngue da gämfeni da 'yøt'e xanho'a te rá 'befi pefi. I 'b̄ahyø ja'i bi t'unná 'befi ngue da mäts'i to ja te hɛmbi. Pɛ nu'a rá 'bäxte da 'yørpabi rá mmic'ɛiui, co n'na rá pähätho di 'yøt'e.

9 Pɛ gue majuan̄i ngue ni mm̄i gdí mahni mmic'ɛiui n'na ngu n'na'ah̄a. Dam̄i hyehm̄a p'ua rá nts'o. Dam̄i 'yøth̄a rá nho.

10 I jatho ngue guí mahni mmic'ɛiui n'na ngu n'na'ah̄a porque gátho gadi ncuh̄a ngue rá Cristo.

N'na ngu n'na'ah_u dami hyonnb_i ha di hnu mansu mi'da ni cuh_u.

11 'Yo gui säyathoh_u, dami hyah_u ra ts'edi'a te ja ngue gui 'yøth_u. Co gätho ni mmui gdí 'yøpäh_u rá 'bëfi ma Hmu_u Jesucristo.

12 Zant'a dami johyah_u ngue bi dinni mmuih_u hanja'a ra nho ja ngue di nja. Nu'mø gui säh_u ra n'ü, dami seti xanho. 'Nε dami mat'Ojah_u hangü ra pa, 'yogui säyathoh_u.

13 Nu'ü ni mmi'yεc'ei_h 'mø ngue hin'y_u te da hyoni, dami fäxh_u. A nu'ü yø 'yεc'ei yap'ü ni 'yεhε, dami unhn_u ra ts'äya.

14 A nu'ü yø ja'i s'ah_u, dami 'yäph_u Oja ngue di japi. 'Yo tema yanthi gui äph_u Oja ngue da thogui.

15 Nup'ü ha di johya ni mmic'ei_h, xquet'a dami johyah_u. Nup'ü zonni mmic'ei_h, xquet'a ja dami nzomhm_u p'ü.

16 Gätho dami nnu manho n'na ngu n'na'ah_u. O gadi 'yεxh_u. Dami 'yøt'e ngue 'da'igu'ah_u'ü yø ja'i hinga njuani. 'Yo sä gui εna ngue go jase ni mfadih_u.

17 'Yo gadi cospabi'a te ra nts'o øt'a'i ni mmic'ei_h. Dami ja ndummuih_u ngue nu'a te xanho, da gue'a gui 'yøth_u'a.

18 Dami hyoni ha gdí n'amigoh_u gätho yø ja'i asta nup'ü go da zä. Gui ja ndummui ngue 'yo gadi njunth_u.

19 Ague ma zi cu'ah_u, 'yo gadi cots'i te t'øt'ah_u. Dami hyemhmah_u hma, nu'a Oja go di cots'a. Porque nt'ot'i p'ü ja ra Maca Libro ra hya ngue εn'Oja: “Nugä, go ni 'yε ma xi ngue ga jagä ra castigo. Go ga jut'ä'a te øt'ah_u yø ja'i”, εn'Oja.

20 Xquet'a nt'ot'i rā hya ngue ɛn'Oja: “Nu'mø gá nū nī nsuiui ngue tū manthuhū, damī unna hme da zi. Nu'mø gá nū ngue tūthe, damī unna dehe da zi. Nu'mø guí ørpabi nī nsuiui tengu nā rā hya naya, ya da mēsrá sã, porque da zo rá mmæi'a te rā nts'o xa 'yøt'a'i”.

21 Manma ndap'ahū rā nts'o ngue gui 'yøt'e tengutho øt'a nī nsuihū. Sinoque damī taphū rā nts'o ngue gui 'yørpabi rā nho nī nsuihū.

13

1 Gätho yø ja'i 'bui, jatho ngue da 'yɛc'ɛi yø ts'ut'abi. Porque gätho yø ts'ut'abi, Oja bi zännbi ngue ja yø cargo. Hinjo'o rā ts'ut'abi ngue da zänse ngue di nja rá cargo.

2 A nū rā ja'i fɛspatho te mmanā ts'ut'abi, nūna Oja bi 'yɛxrā ts'ut'abi, go guehna fɛspabi rá hya nā. Ya rá ts'oquisɛ rā ja'i p'ū da japrā castigo rā ts'ut'abi.

3 Porque yø ts'ut'abi hinga 'bui ngue di pihyø ja'i nūya øtra nho. Sinoque guehya yø ja'i xants'o te øt'e i cot'i. Nu'mø guí nne ngue hingui sūhū yø ts'ut'abi, damī 'yøthū rā nho n'namhma ngue da hnu manho'ahū.

4 Porque yø ts'ut'abi, rá 'bɛfi Oja ørpe para ngue da mähahū. Pɛ nū'mø ngue xants'o te guí øthū, ya gui sūhū rā ts'ut'abi p'ūya. Ya säp'ū hā rā ts'ɛdi rā ts'ut'abi ngue di ja'ahū rā castigo. Porque rá 'bɛfi Oja ørpe ngue da japrā castigo yø ja'i xants'o te øt'e.

5 Janangue ja ts'ɛditho ngue da t'ɛc'ɛi te di manda yø ts'ut'abi. Pɛ hīndi 'yøtyø ja'i'a ngue da 'yɛc'ɛi rā ts'ut'abi ngue høntho di mpommi rā castigo,

sinoque da 'yɛc'ɛi te mmanyø ts'ut'abi porque ni 'yup'ɥa ngue da t'ɛc'ɛi te di manda yø ts'ut'abi.

⁶ Janangue dami juthɥa ra njuthäi 'mø njui. Porque yø ts'ut'abi øtra 'bɛfi nuna bi un'Oja.

⁷ Nu to gä guí tuphɥa, dami juthɥa. Nu to ndupate ra njuthäi, da gutra njuthäi. Ogue ndupate ra cooperaci3n, da gut'i. Dami nu mansuhɥa te'o gätho ja yø cargo.

⁸ Nu'mø ngue guí ndupatehɥa, 'yo di njarbætho, dami juthɥa. Nu'a ja ngue gui 'yøthɥa hangu ra pa, dami mahni mmic'ɛiui n'na ngu n'na'ahɥa. Porque nu ra ja'i di mahrá mmic'ɛiui, ya ga 'yo tengutho ra hya mmamp'ɥa ja ra ley ja ngue da n'yo yø ja'i.

⁹ A nuna ra hya di manda ra ley i ɛna: “Yo grá 'yots'om'mäi. 'Yo grá hyote. 'Yo grá bɛ. 'Yo to guí sänbä ra fehni. 'Yo guí nnehɥa n'na ra cosa ngue ndan'yo to rá mmɛti”. Guehya yø hya ja ua di manda ra ley ya. 'Nɛ ja mi'da yø hya ngue di manda. Pɛ gätho ja di mpɛnhua yø hya mmamp'ɥa ja ra ley ngue ɛna: “Dami mahni mmic'ɛiui tengutho gni ne ngue di ma mamadi'i”.

¹⁰ Porque ra ja'i di mahrá mmic'ɛiui, ya hin tema nts'o ørpabi rá mmic'ɛiui. Janangue nu ra ja'i di mahrá mmic'ɛiui, ɛntho 'mø di padi xanho te mmamp'ɥa ja ra ley, porque gue'a te mmamp'ɥa ja ra ley ga 'yo.

¹¹ Guehya yø hya jatho ngue gdí n'yohɥa ya. Ya guí nnuhɥa, nu'mø ra pa dambá ɛc'ɛihɥa ra hoga 'da'yo hya, madi 'betyø pa 'mø. Pɛ nuyá, n'na pa ngu n'na pa bá cuatyø pa ngue da ɛp'ɥa ra Cristo ma Yantehɥa. Ya hingui ja ngue ga nsäyathohɥa ya.

12 Ya n̄i ma da gaxyø pa d̄i m'm̄hm̄ ua ja ra x̄imh̄ai, ya bá cuatyø pa ga m'm̄hm̄ p'̄u 'b̄u Oja. Jan̄angue nuyá, dam̄i hȳehm̄ p'̄u ra nts'o ga 'yo yø ja'̄i ua ja ra x̄imh̄ai. Gá gue'a te x̄anho gui 'yøth̄u. 'Yo di tap'ah̄u ra nts'o.

13 Ma gda 'yoh̄u'a ra n̄ho n̄i 'yup'̄u gdá 'yoh̄u. H̄inga n'it̄ih̄u. 'N̄ε h̄inga m'm̄hm̄ p'̄u ha 'b̄uhyø min̄h̄ni. H̄inga n'yots'om'm̄aih̄u. 'N̄ε h̄inga ndun̄hn̄u. 'N̄ε h̄inga n̄eyah̄u.

14 Nu'a mā Hm̄uh̄u Jesucristo, gá ra n̄ho i n'yo'a, da ngut'atho gd̄i n'yoh̄u ya. 'Yo sá guí εhm̄u ngue i sátho gui 'yøth̄u ra nts'o ga 'yo yø ja'̄i. Nu'a, h̄in'na'a.

14

1 Nu ra 'ȳεc'̄ei ngue tobe h̄ingui t̄ini x̄anho rá mm̄ai hanja'a ra hya εc'̄ei, nup'̄u ha gad̄i mp̄etih̄u dam̄i un̄hn̄u ra ts'äya. 'Yo guí nne ngue guí njun'ma hyathoh̄u.

2 Porque 'b̄u i'da yø 'ȳεc'̄ei ngue t̄ini x̄anho p'̄u ja yø mm̄ai ngue sá da zi gátho'a te ts'i. P̄ε 'b̄u hm̄i'da yø 'ȳεc'̄ei p'̄uya, ngue h̄ingui t̄ini x̄anho p'̄u ja yø mm̄ai hanja'a ra hya εc'̄ei. I εna ngue ra ts'oqui da 'yøt'e ngue da zi ra ngø, jan̄angue εna ngue h̄ondyø cosa ngue h̄ingra ngø sá da zi.

3 A nuyá, nu ra 'ȳεc'̄ei ngue si gátho'a te si yø ja'̄i, 'yo di εmb̄i ngue h̄ingui ho te øtra 'ȳεc'̄ei nu'a hajtho yø cosa si. Xi mm̄angu ra 'ȳεc'̄ei nu'a hajtho yø cosa si, 'yo di εmb̄i ngue h̄ingui ho te øtra 'ȳεc'̄ei nu'a si gátho'a tengue ts'i. Porque ya ra 'ȳεc'̄ei, ya o rá 'ȳε Oja.

⁴ Nū rā mēfi n'nan'yo to dī mpεhmi, ζteni 'bε'a guí εnā go guí japi ngue guí 'yεmbi hinga gue'a te øt'e? Nū'a rá hmu rá mēfi, go dā man'a ngue'mø xanho te øtrá mēfi ogue hin'na. Pε nū rá ja'i ngue rá 'yεc'εi dā gommeinho, porque nū'a rá Hmu jase rá ts'edi ngue dā zā dā 'yøt'e ngue dā gommeinho.

⁵ I 'bη i'da yø 'yεc'εi ya, εmbi ngue ja dra pa tate xanduxqui ngue mi'da yø pa. Ximmī 'bη hmi'da p'ηya, εmbi ngue gātho yø pa, gā 'da'igūtho. Janangue nuyá, n'na ngu n'na yø 'yεc'εi, nū te rá hya timp'η ja rá n'yomfēni ngue εmbi xanho, dā 'yøt'a te rá hya tīni.

⁶ Nū rá 'yεc'εi ngue ja n'na rá pa supī, gā nzup'a rá pa'a ngue nnu mansu Oja. A nū rá 'yεc'εi ngue hinguī supra pa supra mmi'yεc'εiui, hinguī sup'a rá pa'a porque nū te øt'e, gue'a gā nnu mansu Oja'a. A nū rá 'yεc'εi ngue si gātho'η yø cosa i ts'i, i si, porque di ja mammađi Oja ngue'a te gā si. A nū rá 'yεc'εi εnā ngue i ja 'da yø cosa ngue hinguī nnep'a Oja ngue dā zi, ya hinguī si, porque gue'a gā nnu mansu Oja'a te øt'e. 'Nε xquet'a di ja mammađi Oja ngue te si.

⁷ Hinjo'o ngue to dā zānse te dā n'yo, porque gāthogahη dí ohη rá 'yε mā Hmuηη Jesucristo. Nū'mø dí tehη, dí ohη rá 'yε. Nū'mø dá tuηη, dí ohη rá 'yε.

⁸ Janangue nuyá, mente dí 'bηhmη, ya gdá 'bηhmη'a ngue gā ørpaηη rá pähä mā Hmuηη Jesucristo. Nū'mø ja ngue gā tuηη, gue'a mā Hmuηη sānni ngue gā tuηη. Janangue nuyá, gue'mø dí tehη, ogue xtá tuηη, gue'a rá Hmu dí ohη rá 'yε.

⁹ Rā Cristo bi du 'nε mahømbi m'mai para ngue dā gohi ngue gue'a mā Hmuηη'a. Ngu'mø dí tehη,

ngu'mø xtá tuh, gue'a ma Hmuh'a.

¹⁰ Nu'a ngue ra ja'itho, hingui sä ngue da haspa ra güenda te ga 'yo rá cu. Hingui sä ngue sä da 'yembí hingui ho te ga 'yo rá cu. Porque bá ep'ra pa ngue gáthogah ga sòmhm p'ra ja rá hmi rá dá ra Cristo. Nuna p'ra ya, go da hascah ra güenda na.

¹¹ Porque nt'ot'i p'ra ja ra Maca Libro ra hya ngue ena: “Nu te dí mmangä, majuaní ngue dí nja'a, enna Oja i 'bwi. Nugä dí xi'ah ngue gátho yø ja'i dí ndantyøhm p'ra ha ga m'macä. Gátho yø ja'i p'ra ya da ma ngue guecä drá Ojagä”, enna hya.

¹² Janangue nu'a ra ora'a p'ra ya, n'na ngu n'najh ga dapsch ra güenda Oja te xtá n'yoh.

¹³ Ya hingui sä ngue ga haspah ra güenda ma mmi'yec'eh ngue ga emph hingui ho te ga 'yo. A nuyá, ma ga ja ndummí ngue hingo ma ts'oquih p'ra da 'yøtrá ts'oqui ma cuh.

¹⁴ A nuyá, ngue ya dí ec'eh ra Hmu Jesucristo, nu tengue dí sih, ya dí pahm njuani ngue hin temá cosa di ja ngue ga emhm ngue ra ts'oqui dí øth mø dá sih. Pe nu ra 'yec'ei ena ngue ra ts'oqui bi 'yør'mø bi zi'a te dí sih, ya ra ts'oqui bi 'yøt'e, porque bi zi 'ne embí ngue hingui ho.

¹⁵ Janangue nu'mø majuaní ngue gadi mahni cu, 'yo guí sih n'na ra cosa nu'a di ts'onnbabi rá mmí ni cu. Ra Cristo ya bi du ngue bi yani. 'Yo gni 'yøth'a ngue gui ts'onnbah rá n'yomfeni, ngue hontho go guí nne guí sih n'na ra cosa xanchi.

¹⁶ Madague'a guí pahm njuani ngue xanho te guí øth, pe 'yo gni 'yøth'a ngue da 'yemyø ja'i ngue ra ts'oqui guí øth.

17 Porque nuyá, ngue gue'a Oja dí ørpah̄u rá pähä, ya h̄ingui ja ts'edi ngue ga sih̄u'a te gä dädi ho ga sih̄u. A nu'a ja ts'editho ngue ga øth̄u, gue'a ngue ga h̄ahma mm̄ui ga n'yoh̄u x̄anho, 'n̄e ja ts'edi ngue ga nhojpah̄u te'o dädi ns̄uhm̄u, ma ga johyah̄u ngue ya dí n'yoh̄u rá Espíritu Santo.

18 Porque nu rá 'ȳec'ei ngue ørpabi rá pähä rá Cristo, guehya yø hyä dä mm̄angä nnepe ngue dä n'yo rá ja'i. 'N̄e nuna Oja i nnu manho te ga 'yo rá ja'i, dä guehyø ja'i p'uya xquet'a dä nu manho.

19 Ma ga homhm̄u rá hyä ngue h̄inga njun'mahyah̄u. N'na ngu n'naj̄u, ma ga honnbah̄u ha di zacyø nt'̄ec'ei ma mm̄i'ȳec'ei h̄u.

20 'Yo gadi ts'onnbah̄u rá 'b̄efi Oja ngue co nu'a te guí sih̄u. Majuan̄i ngue gätho'a te i ts'i, gä x̄anho ngue dä ts'i. P̄e nu'mø 'b̄ap'ua ha dí 'b̄ahm̄u n'na rá 'ȳec'ei nu'a ena ngue rá ts'oqui dä 'yør'mø dä zi'a te dí sih̄u, man'na x̄anho ngue h̄inga sih̄u'a te ena ngue di 'yøtr̄a ts'oqui 'mø dä zi.

21 Man'na x̄anho ngue h̄inga sah̄u rá ngø, ni x̄ingra vino ga sih̄u, h̄inga nne ngue ga øth̄u'a tengue di 'yøtr̄a ts'oqui ma c̄uh̄u. H̄inga øth̄u'ua yø hyä di ts'onnbabi rá nt'̄ec'ei i ja.

22 'Yo guí nne ngue nu te guí sih̄u, gue'a gdi njunt'ui ni c̄uh̄u'a. Ya guí ̄ec'ei h̄u ngue gä x̄anho'a te guí sih̄u, dä gue Oja p'uya, ya padi te guí øth̄u. A nuyá, rá mm̄enth̄i bi nth̄eui rá 'ȳec'ei nu'a padi x̄anho p'ua ja rá mm̄ui ngue x̄anho te øt'e, 'n̄e h̄ingui enná n'yomf̄eni ngue rá ts'oqui øt'e ngue te ga 'yo.

23 P̄e nu rá 'ȳec'ei ngue si n'na rá cosa nu'a emb̄i ngue h̄ingui ho, nu'mø bi zi, ya rá ts'oqui bi 'yøt'e. Porque h̄ingrá mm̄ui ga nzi'a te si. Nu rá ja'i dä

'yøt'a te εmbrá mm̄i ngue h̄ingui ho da 'yøt'e, nu'mø bi 'yøt'e, ya ra ts'oqui øt'e.

15

¹ A nuj̄, ngue ya t̄ini x̄anho ma n'yomf̄enih̄'a te ja ngue gdá 'yoh̄, i jatho ngue ga serpah̄ ma mm̄i'ȳc'̄eih̄ nu'̄u h̄ingui t̄ini x̄anho p'̄u ja yø n'yomf̄eni te ja ngue di n'yo. H̄inga hons̄h̄a ra n̄ho ngue di tocaḡah̄, sinoque ga honnb̄ah̄a ra n̄ho mi'da yø ja'̄i.

² N'na ngu n'naj̄, jatho ngue ga øth̄'a te nnu manho ma mm̄i'ȳc'̄eih̄. Nu'a te dí pah̄m̄a ngue da 'yørpabi ra n̄ho mi'da yø ja'̄i, gue'a ga øth̄'a, para ngue da h̄ya ra ts'edi yø nt'̄εc'̄ei.

³ Porque ra Cristo h̄imb̄i hyons̄ε ra n̄ho di tocabi. Ya mm̄anna Mac̄a Libro te ra h̄ya bi xi Oja, ngue bi 'ȳemb̄i: “Nu'̄u yø ja'̄i s̄u'i, xquet'a 'n̄εqui bi z̄equi”, bi 'ȳemb̄i.

⁴ Nu te ḡama h̄ya nt'ot'i ra Mac̄a Libro, bi ma nt'ot'i para ngue ga x̄ah̄m̄a 'n̄ε ga pah̄m̄a hanja'a ra h̄ya i m̄ma. Nuna ra h̄ya mm̄anna Mac̄a Libro, 'n̄ε t̄im̄ma mm̄ih̄a hanja, di hat̄ra ts'edi ma mm̄ih̄a ngue ga seti te dí thoh̄m̄a. Porque dí pah̄m̄a ngue di nja'a te ra h̄ya nt'ot'i.

⁵ Nuna Oja di hat̄ra ts'edi ma mm̄ih̄a ngue ga seti te ḡa ra n'̄u ja ngue ga thoh̄m̄a. Dí nneḡa ngue Oja da 'yøt'e ngue n'na ngu n'na'ah̄, da z̄a gui n'yoh̄a tengutho i n'yo ra Jesucristo. 'N̄ε da 'yøt'e ngue x̄øgue da 'da'igu ni n'yomf̄enih̄a.

⁶ Jan̄angue da z̄ap'̄u ngue x̄øgue n'na hyatho gui 'ȳespah̄a na Oja rá Papá ma Hmūh̄a Jesucristo.

7 Gue'a di t'εspabi Oja'a, ngue gui 'yøt'e ngue gui n'amigohu n'na ngu n'na. Nguna ja ngue gui 'yøthu porque ra Cristo bi 'yøt'e ngue dá n'amigohu'a.

8 Ya gui nnuhu ngue ra Cristo bí 'yεhε ngue di japyø judío. Nu'a te ra hya bi ma mayat'ibi'u ma mboxitahu 'mø manjam'mø, gue'a bi 'yεhε bi 'yøt'a. Ja di nεqui p'uya ngue Oja hĩndi pumbeni'a te ra hya xa yat'i ngue di nja.

9 Co 'nεhyø ja'i hĩngyø judío bí 'yεhra Cristo ngue bi japi n'namhma ngue 'nε'u di ja mammadi Oja ngue ya bi dinnbabi rá mate. I nt'ot'i ra Maca Libro te ra hya bi xihrá Papá ra Cristo ngue bi 'yεmbi: “Nu'p'u ha 'bøhyø ja'i hĩngyø judío, ga εts'a'i. 'Nε ga t'ut'a'i yø alabansa n'namhma di bøhyø ja'i ngue gui tate”, bi 'yεmbi.

10 I mmana hya nt'ot'i ra Maca Libro ngue εna: “Nu'u yø ja'i hĩngyø judío, 'da di johyathoui'u yø judío ngue yø thanhni Oja”.

11 Man'na parte ra Maca Libro i nt'ot'i ra hya ngue εna: “Gätho yø ja'i hĩngyø judío, dami 'yεspahu Oja. Hønnbu bi zä 'bøhyø ja'i, gä da 'yεspabi Oja”.

12 Ra pøngahya Isaías bi 'yεna: “Di m'mu'a n'na rá mbom'meto ra Isaí. Nuná, guehna da bøni ngue hønnbu bi zä di manda yø ja'i ngue hĩngyø judío. 'Nε nuya yø ja'i ya, guehya da 'yεc'εi ya ngue gue'a yø Yante'a”.

13 Da ne Oja ngue gä ra johya di nja'ahu, 'nε da 'yøt'e ngue da hyu ni mmui ngue ya gui εc'εih. 'Nε da 'yøt'e ngue ra Espíritu Santo da xoc'a ni mmuihu ngue man'na gdi pahmu ngue nu'a te ra nho gui tømhmu di nja, majuanĩ ngue di nja.

14 Ague mā zi cū'ah_u, dí haxä njuani ya ngue guí padí xanho ndana ra nho ja ngue gdí n'yoh_u ya. Ya bi dinni mm_uih_u xanho hanja na ra hya na. A nuyá, ya sã ngue n'na ngu n'na'ah_u guí opan'yu ni cūh_u hanja ra hya ya.

15 Pε nugä njuantho dá xi'ah_u hanja ya yø hya dá cuatä ra sũcua ja ua. Høntho dadi bεn'nah_u hanja ra hya, n'namhma ngue hinguí pumbεni_u. Nugä dadi ha'ah_u ra ts'edi, porque gue'a mā 'bεfi bi 'dacä Oja'a ngue ga ha'ah_u ra ts'edi.

16 Nunä Oja bi 'dacä mā 'bεfi ngue ga mmambra hya ra Jesucristo p'ua ha 'bũhyø ja'i hĩngyø judío. Dí mmambrá hoga 'da'yo hya Oja n'namhma ngue nu'ua yø ja'i hĩngyø judío ga dápä Oja tengutho 'mø ngue ra 'bøt'e t'ørpabi Oja. Nunä Oja p'uya, da nu manho yø 'yεc'εi, porque ra Espíritu Santo ya xa 'yøt'e ngue ya yø ja'i Oja.

17 Dadi ja mammadigä ra Jesucristo ngue ya bi bønmanho na rá 'bεfi Oja dí ørpe.

18 Hĩnte man'na mahya dí nne ga mma, høntho dí nne ga xi'ah_u te bi 'yørcaguí ra Jesucristo. Nunä ra hya dá xicã yø ja'i hĩngyø judío, ra Jesucristo bi 'yøt'e ngue yø ja'i bi 'yεc'εibi rá hya Oja. Go bi 'dacrã ts'edi ngue dá mangã na ra hya na. 'Nε bi 'dacrã ts'edi te dí øt'e.

19 Connã ts'edi ra Espíritu Santo bi nja yø milagro. Janangue nuyá, ya dá tãti dá mangã ra hoga 'da'yo hya ya, ngue ra Jesucristo gue'a ra Yante'a. Bá fadi asta Jerusalén ngue dá mangã ra hya ndap'ua bi zã. Dani mpagã asta ra hai Ilírico ngue dá mangã ra hya.

20 A nügä, nup'ü hapü hijnjam'mø xä 'yøtyø ja'i rá thuhü rä Cristo, ja dá ja ndümmüi dá mangä p'ü rä hoga 'da'yo hya. Porque nup'ü ya fahra hya, ngue n'nan'yo to xä mpæfi, hindá ne ngue ja honga mmangä p'ü rä hya.

21 Dí øt'e tengutho rä hya manna Maca Libro ngue ɛna: “Nu'ü yø ja'i hijnjam'mø xä 'yøde hanja rá hya Oja, pɛ dā ma ma'øte rä hya ya. Nu yø ja'i mada n'na ndi di sifi hanja rá hya Oja, pɛgue nuya dā sifi hanja rä hya ya”.

22 Janangue njap'ü ngue hinga mbongui gä mmagä p'ü guí 'bühmü gä ma nu'ähü. Madague'a xangu yø nnidi dí sänni gä mmap'ü, pɛ hingui sä.

23 Pɛ nuyá, ya dā zä gä mmagä p'üya, porque ya dá täti dá mangä rä hya yø xequi rá njaua ya. Pɛ ya xä mma yø jeya dí sänni gä mmagä p'ü guí 'bühmü ngue gä ma nu'ähü.

24 Nu'mø dá magä p'ü ja rä häi España, nup'ü guí 'bühmü ganj nthocä p'ü ngue gä nzenguahü. Porque ja gampähä ngue gä nnuhü. M'mefa p'üya gä n'yehmü.

25 Pɛ nuyá, dí nne 'be gä mmagä Jerusalén. Gä ma dägä rä mɛnyu, nuna bi ma mapɛti ngue di t'unyø 'yɛc'ɛi nu'ü hyoya.

26 Porque nu'ü yø 'yɛc'ɛi 'bup'ü ja rä häi Macedonia conyø 'yɛc'ɛi 'bup'ü ja rä häi Acaya, gä bi pɛtra mɛnyu dā mɛnhni ngue di t'unyø 'yɛc'ɛi ngue hyoya p'ü Jerusalén.

27 Nuya yø 'yɛc'ɛi hingyø judío i ja mpähä ngue dā 'yørpabi rä 'bäxte ya yø judío ngue yø mmj'yɛc'ɛiui. Ní 'yup'ü ngue dā mäts'i, porque yø ja'i hingyø

judío b̄i ma mathoquibi r̄a hoga 'da'yo hya m̄i
 εc'εi ya yø judío. Janangue nuyá, nuya yø judío b̄i
 thocra hya m̄i εc'εi ngue bi xihra hya yø ja'i h̄ingyø
 judío. A nuya yø ja'i h̄ingyø judío bi sihra hya ya,
 'nε ja te p̄ets'i, nu'a guí ja mam̄mađi ya to bi xihra
 hya, i f̄äts'i to hyoya.

²⁸ Pε nuyá, h̄on̄tho ga ma d̄ägä n̄a r̄a m̄enyu b̄i ma
 map̄eti, 'bexque'a ga mmagä España p'uya. 'Nε d̄i
 nne gan̄i thocä p'ü guí 'b̄hm̄ ngue ga n̄zenguah̄.

²⁹ Nu'mø dá s̄ongä p'ü guí 'b̄hm̄, n̄un̄a te
 r̄a hya ga xi'ah̄, d̄i h̄axa n̄juani ngue r̄a Cristo
 mathoguitho di jajpah̄.

³⁰ Ague ma zi cu'ah̄, ngue ya guí εc'εi ma
 Hm̄uh̄ Jesucristo, r̄a Esp̄iritu Santo i øt'e ngue gadi
 mac̄j̄. Janangue nuyá, d̄i äcä r̄a mate ya ngue guí
 f̄äxc̄ah̄, guí m̄marc̄ah̄ Oja ngue Oja da mäxc̄agui.

³¹ Dam̄i 'yāph̄ Oja ngue nup'ü ja r̄a häi Judea,
 Oja da yangä p'ü 'b̄hyø ja'i h̄ingyø 'yεc'εi. 'Nε
 dam̄i 'yāph̄ Oja ngue n̄un̄a r̄a m̄enyu ga hasp̄ä'yø
 'yεc'εi 'b̄p'ü ja r̄a hn̄ini Jerusalén, da ne da hyani.

³² Da ne Oja ngue ngu'a d̄i n̄ja. Janangue nu'mø
 dá s̄ongä p'ü guí 'b̄hm̄, ga johya. Porque ya da
 zāp'ü ga nsäyats'ü.

³³ Oja da hyut'a n̄i mm̄ih̄, 'nε di japi gätho'ah̄.
 Da ngut'atho.

16

¹ N̄un̄a n'na ma cuh̄ ngue r̄a xisu n̄i hu ngue
 r̄a Febe, dam̄i pah̄m̄ te'o n̄a. N̄un̄á, gueh̄n̄a d̄i
 mp̄ep'ü ja r̄a n̄ija jap'ü ja r̄a hn̄ini Cencrea n̄a.

² N̄un̄á, r̄a 'yεc'εi x̄anho n̄a, dam̄i un̄hn̄ r̄a ts'äya
 'mø b̄i map'ü. Porque ní 'yup'ü ngue ngu'a da

'yøtyø 'yɛc'ɛi. Nuna ra Febe, nu'mø tema hya da hyembu guí 'buhmu, dami fäxhu. Porque nuná, xangu ra 'bäxte xa 'yørpabi yø ja'i 'bucua, da gueque 'nɛqui fäxcagui 'mø te dí honi.

³ Dami zenguagahu ts'up'u ra Priscila co 'nɛhra Aquila nuna rá damme ra Priscila. Nuyá, guehya ma mmimmefihe ngue dí ørpahe rá 'befi ra Jesucristo.

⁴ Nu'mø mi zücä yø ja'i, nuya guehya bi 'yenyø te ya ngue bi yangui. Janangue dadi ja mammadigä ya yø ja'i ya. 'Nɛ hinga høngthogui dadi ja mammadi ngue'a te øt'e, sinoque 'nɛhyø 'yɛc'ɛi hinyø judío di ja mammadi ngue bi yangui.

⁵ 'Nɛ dami zenguagahu ts'up'u gätho yø 'yɛc'ɛi di mpeti p'u ja rá ngu ra Aquila. Co 'nɛ'a ma ndø'amigo ra Epeneto, dami zenguagui ts'up'u. Nuná, guehna rá mudi bi 'yɛc'ɛi ra Cristo p'u ja ra häi Acaya na.

⁶ Co 'nɛhra Maya, dami zenguagui ts'up'u. Nuná, guehna mathoguitho xangu ra 'befi xa 'yørbu ha guí 'buhmu na.

⁷ Da guehya ma mmenguhe ra Andrónico co 'nɛhra Junias dami zenguaguits'u p'uya. Guehya 'dap'u dá n'ofädigähe ya. Xquet'a dami pahmi xanho ngue 'nɛhya yø representante ra Cristo ya. 'Nɛ guehya m'mæt'o bi 'yɛc'ɛi ra Cristo ya ngue nugä.

⁸ Nuna ra Amplias ma ndø'amigo ngue ɛc'ɛi ra Hmu Jesús, dami zenguagui ts'up'u na.

⁹ Dami zenguagui ts'up'u ra Urbano, guehna ma mmimmefihe na ngue dí ørpahe ra 'befi ra Jesucristo. Co 'nɛhna ma amigo ra Estaquis dami zenguagui ts'up'u.

10 Dami zenguagui ts'ap'u na ra Apeles. Nuná, xandøngu ra n'u bi zä 'mø mi 'yɛc'ɛi ra Cristo. Da gue'u yø ja'i ɛc'ɛi ra Cristo p'u ja rá ngu ra Aristóbulo, dami zenguagui ts'ap'u.

11 Nuná ma mmengu'be ra Herodión, dami zenguagui ts'ap'u. Co 'nɛ'u yø ja'i 'bap'u ja rá ngu ra Narciso ngue ya ɛc'ɛi ra Cristo, xquet'a dami zenguagui ts'ap'u.

12 A nuya ma cuhu ngue yø xisu, nuná n'na ni hu ngue ra Trifena, nuná man'na ni hu ngue ra Trifosa, dami zenguagui ts'ap'u. Nuya yo nc'ɛi ya, emmɛi di mpɛfi xandønho, ngue ørpabi rá 'bɛfi ra Hmu Jesús. Co 'nɛhna man'na ma cu ngue ra xisu ni hu ngue ra Pérsida, dami zenguagui ts'ap'u. 'Nɛhna xquet'a emmɛi di mpɛfi xanho ngue ørpabi rá 'bɛfi ra Hmu Jesús.

13 Dami zenguagui ts'ap'u ra Rufo. Nuná, ya fadi xanho ngue ɛc'ɛi xanho ra Hmu Jesús. Co 'nɛ'a rá mamá ra Rufo, dami zenguagui ts'ap'u. Nuná ra xisu na, 'nɛqui xøgue ɛntho ma mamágä na.

14 Dami zenguagui ts'ap'u ya yø ja'i ga xi'ah'u ya: guehna ra Asíncrito, ra Flegonte, ra Hermas, ra Patrobas, ra Hermes, co gätho'u mi'da ma cuhu 'bap'u ha 'buhya p'aya, dami zenguagui ts'ap'u.

15 Dami zenguagui ts'ap'u ra Filólogo, conna Julia, conna Nereo, co 'nɛ'a rá nju, conna Olimpás, co gätho'u mi'da ma cuhu 'bap'u ha 'bu'u ya, dami zenguagui ts'ap'u.

16 Co n'na ra respeto dami nzengua n'na ngu n'na'ah'u. Gätho ya yø ja'i 'bui ndap'u bi zä ngue ya xa 'yɛc'ɛi ra Cristo, gä di zengua'ah'u.

17 Ague ma zi cu'ah_u, nugä dí xi'ah_u ngue dami mfähm_u xandønho. Porque 'b_u i'da ngue høndra sui nne. I 'uenyø ja'i, asta di ts'onna hya. Nuya yø ja'i ya, guehya hingui nnu manho ra hya bi sän'nah_u. O gadi nsixh_u ya to øtra sui.

18 Porque nuya yø n'yoh_u ya, hinga gue'a rá 'befi ra Hmu Jesucristo ørpabi, s n que gue'a te nneps_uebi yø mm_ui da n'yo, gue'a øt'a. 'N_u di hoc'a te ra hya xihyø ja'i nu' u hingui henni ga thät'i.

19 Nu hangu yø 'y_uc'ei i 'b_ui, ga padi xanho ngue ya gui _uc'ei_u ra hoga 'da'yo hya. Janangue nugä, nu te ga 'yøth_u, janjuan_u dadi johya. A nuyá, dí nne ga xi'ah_u ngue dami pahm_u xanho ha gdí 'yøth_u ra nho. A nu'a ra nts'o, 'yogui 'yøth_u'a.

20 Nuna Oja da zä da 'yøt'e ngue da thohra sui, ya hingui njunth_u. A nu'a ra zithu nne da 'uenyø ja'i p'uya, Oja da 'yøt'e ngue da ma häi rá hya'a. Dí nnegä ya ngue di jap'ah_u ma Hmu_u Jesucristo.

21 Nuna ma mmimm_ufigä'be ra Timoteo di zengua'ah_u. 'N_u di zengua'ah_u ya hyu ma mm_unguhe 'b_ucua, ra Lucio, ra Jasón 'n_uhra Sosípater.

22 A nugä drá Tersio, dadi cuatä ua ja ra s_ucua na te ra hya mman_u Pablo, xquet'a 'n_ucä dadi zengua'ah_u conná guehra Jesucristo.

23 'N_uhna ma cuh_u ra Gayo di zengua'ah_u. Go rá mm_ueti ra ngu hap_u dí säyagä na. 'N_u xquet'a di hm_ui na rá ngu ngue ja di m_ueti ua yø 'y_uc'ei 'b_ucua. Xquet'a di zengua'ah_u na ra Erasto, nuna ja rá 'befi ngue ra tesorero ua ja ra hn_ui. Nuna ma cuh_u ni hu ngue ra Cuarto, xquet'a di zengua'ah_u.

24 Nuna ma Hmuh Jesucristo, di nne ngue di japi gätho'ah. Da ngut'atho.

 25 A nuyá, ma ga ja mammadih Oja ya. Nuna, guehna da 'yøt'e ngue da zä di ndu ni nt'εc'εih i ja na. Nguna ra hya n'youi ra hoga 'da'yo hya dá øt'ah 'mø ma xi'ah hanja ra Jesucristo. Nuna ra hya na, ya mandø njam'møtho hinguí fadi hanja.

26 Pε nuyá, ya bi fadi hanja ya. Porque guehya yø hya bi 'yotyø pøngahya Oja ya. 'Nε nuna Oja i 'bæi para zantho, guehna di 'bεpyø ja'i ngue di 'yonna hya naya, i nnepe ngue ndap'ε bi zä da 'yεc'εi yø ja'i na ra hya na 'nε da 'yotyø ja'i'a te ra hya ma'bεpi da 'yøt'e.

27 A nuna Oja, hønse na i ja rá mfadi. 'Nε conná guehra Jesucristo i t'εspabi Oja para zantho. Da ngut'atho.

Ja ua ra 'da'yo cohi bi gomi Oja yø ja'i
New Testament in Otomi, Tenango (MX:otn:Otomi,
Tenango)

copyright © 1975 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Otomi, Tenango

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Otomí, Tenango [otn], Mexico

Copyright Information

© 1975, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Otomi, Tenango

© 1975, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
dd38228d-a3b1-5d0f-91ce-4040e165ce0f